O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV №

Куч—адолатда

Адолат

Ўзбекистон «Адолат» СДП газетаси

1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган · 1998 йил, 8 май, № 18 (161) · Жума кунлари чиқади · Сотувда эркин нархда

ЎЗБЕКИСТОН: ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР, ХАБАРЛАР

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов АҚШнинг «Сикорски Эйркрафт» компанияси президенти ва ижрочи директори Южин Бакли ҳамда «Юнайтед Текноложиз» корпорациясининг халқаро масалалар бўйича катта вице-президенти Рут Ҳаркинни қабул қилди. Суҳбат чоғида Ўзбекистондаги турдош корхоналар билан Америка компаниялари ўртасидаги ҳамкорлик алоқаларини янада кенгайтириш билан боғлиқ, шунингдек, томонларни қизиқтирган бошқа масалалар юзасидан фикр алмашилди.

● АҚШнинг «Сикорски Эйркрафт» компанияси президенти ва ижрочи директори Южин Бакли ҳамда «Юнайтед Текноложиз» корпорациясининг халқаро масалалар бўйича катта вице-президенти Рут Ҳаркин Ўзбекистон Бош вазири Ўткир Султонов билан учрашди. Мулоқот чоғида Ўзбекистон корхоналари билан «Юнайтед Текноложиз» корпорацияси, хусусан, «Сикорски Эйркрафт» компанияси ўртасида авиация техникаси борасидаги ҳамкорлик алоқаларини кенгайтириш бўйича фикр алмашилди.

●Жалолқудуқлик тажрибали соҳибкор Шоҳмурод хожи ота умр йўлдоши Кимёхон ая билан боғда.

● Ташқи ишлар вазирлигининг Қабуллар уйида «Устоз» республика жамғармаси фаолиятига бағишланган брифинг бўлиб ўтди. Ташқи ишлар вазири А. Комилов бошқарган бу брифингда хорижий мамлакатларнинг Ўзбекистондаги ваколатхоналари раҳбарлари, илм-фан намояндалари, жамғарма фаоллари ва оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирок этди. Брифингда Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Т. Рисқиев, Бош вазир ўринбосари А. Азизхўжаев сўзга чиқди.

● Андижон вилоятининг Жалолқудуқ туманидаги «Подшипник» акционерлик жамияти меҳнат жамоаси ташаббуси билан Ўзбекистон-Россия «Топаз» қўшма корхонаси барпо этилди. Янги корхона электродвигатель ва қишлоқ хўжалик техникаси учун ёпиқ подшипниклар ишлаб чиқаради.

Президент Ислом Каримовнинг Россия Федерациясига расмий ташрифига доир

ҲАМЖИҲАТЛИКДА ГАП КЎП

5 май куни Москванинг Внуково аэропортига Ўзбекистон Президентининг самолёти келиб қўнди. Марказий Осиёдаги энг йирик давлат раҳбарини Россия Федерацияси Бош вазири Сергей Кириенко кутиб олди.

Ўзбекистон раҳбарлари авваллари, мустабидлик йилларида ҳам Москвага бот-бот бориб турардилар. Лекин бу сафарлар тобе мамлакат раҳбарининг Марказга бош эгиб боришидан бошқа нарса эмасди. Куни-кеча Президентимиз Россия марказида қандай обрў-эътибор билан кутиб олинганлигини кўриб қалбимиз ғурур ҳиссига тўлди. Давлатимиз раҳбари ҳам, Тошкент аэропортида жўнаш олдидан мухбир билан бўлган суҳбатида бу ташриф энди иккита мустақил давлат раҳбарларининг учрашуви бўлажаклиги, унда қатор иқтисодий масалалар ҳал қилиниб, муҳим ҳужжатлар имзоланажаги ҳақида айтиб ўтди.

Биз мустақиллигимизни қўлга киритгач, ер юзидаги юздан ортиқ давлат билан расмий алоқа ўрнатдик. Лекин уларнинг орасида Россия алоҳида ўринда туради. Бу давлатнинг қудрати, бой иқтисодий потенциали, жаҳонда тутган ўрни ҳақида давлатимиз раҳбари ўз маърузаларида бир неча бор такрорлаган. Хоҳлаймизми, хоҳламаймизми бир неча ўн йил бирга яшаш жараёнида бу мамлакат билан бизни минглаб кўзга кўринмас иплар боғлаган. Ҳозир ҳам жуда кўплаб корхоналаримиз Россия корхоналари билан ўзаро манфаатли иқтисодий алоқаларни авж олдирмоқда. Мустақил давлатимизнинг иқтисод бешигини тебратишда Россия саноати жуда катта аҳамият касб этади. Ўзбекистон маҳсулотлари, хусусан, пахтасининг Россия енгил саноатини юритишдаги роли беқиёсдир. Ҳозир юртимизда ўнлаб Ўзбекистон-Россия қўшма корхоналари ишлаб турибди.

Иқтисодий алоқалар хусусида гап кетар экан, самолётсозлик соҳасидаги ҳамкорликка алоҳида тўхталмоқ лозим. Ҳозир МДҲ давлатлари осмонида Тошкент самолётсозлик корхонасида ишлаб чиқарилган ўнлаб «Ил-76М» юк самолётлари учиб юрибди. Худди шундай самолётлар ва «Ил-114» йўловчи самолётларини такомиллаштиришда Москвадаги Илюшин номли конструкторлик бюроси ҳамда АҚШнинг баъзи бир компаниялари билан ҳамкорликда консорцум ташкил этиш режалаштирилган.

СССР парчаланиб кетгач, Россияда, Президентимиз таъкидлаганидек, «Улар биздан айрилиб қаёққа ҳам борарди?» дегувчилар анчагина топиларди. Лекин улар чуқур янглишганликларини, Ўзбекистон ўзига тенг биродарлари орасида қаддини дадил ростлаб олаётганини кўрмасликнинг иложи йўқ эди. Қарс икки қўлдан чиқади, дейди халқимиз. Ҳурмат-эҳтиром ҳам икки томонлама бўлгандагина у ўз жойини топади. Яқинда Свердловск вилояти корхоналари маҳсулотларининг Тошкентда ўтказилган кўргазмаси ҳам мамлакатимиз Россия томонидан бозори чаққон тўкин ва мўл давлат сифатида тан олинганлигини кўрсатиб турибди.

Россия билан бизни боғлайдиган яна бир муҳим нарса бу ҳарбий ҳамкорликдир. МДҲ давлатлари ўзаро чегараларининг шаффофлиги ва бирлиги, уларнинг дахлсизлигини Россиядек кучли ҳарбий қудратга эга бўлган давлат кафолатлаб тургани ҳам ўзаро яқин бўлишимизни тақозо қилади.

Давлатларимиз мустақилликка эришгач, ҳар бири ўз йўлини танлади. Биз бир-биримизнинг ички ишларимизга аралашмаган ҳолда ҳар биримиз ўз йўлимиздан бормоқдамиз, собитқадамлик билан бормоқдамиз.

Республикамиз раҳбарининг Россия Федерациясига расмий ташрифи жуда самарали ўтди. Ташриф давомида имзоланган ҳужжатлар иккала давлат иқтисодиётини мустаҳкамлашда беқиёс рол ўйнаши шубҳасиздир. Зеро ҳамжиҳатликда гап кўп эканлиги исбот талаб қилинмайдиган ҳақиқатдир.

... Буюк рус ёзувчиларидан бири дўстлик, тотувликни олтинга қиёс қилган эди. Олтин ҳам ўтда қанча тобланса, шунча сержило бўлади. Давлатимиз раҳбарининг ана ўша дўстлик, тотувликка асосланган ташрифи мустақил республикамиз, халқимизнинг қадр-қимматини, обрўсини яна бир поғонага кўтарди, дейиш учун тўла асосимиз бор.

Тўхтамурод ТОШЕВ.

9 май — Ғалаба куни

Биз ғалаба куни арафасида уруш қурбонларини, жигаргўшаларини фронтга юборган ота-оналарни, уруш туфайли етим-есир бўлиб қолганларни, фронт ортида меҳнат қилиб, ғалабани яқинлаштиришга ҳисса қўшганларни чуқур эҳтиром билан эслаймиз. Сизлар ана шу авлоднинг вакиллари сифатида жаҳонни фашизм вабосидан қутқариш учун кўксингизни қалқон қилиб курашгансиз. Буни келгуси авлодлар, тарих ҳеч қачон унутмайди.

Ислом КАРИМОВ

ИСТАГИМ: ТИНЧЛИК БЎЛСИН

Менинг отам Иноғом ўғли Охунжон 101 ёшда қазо қилдилар, акаларим Шукуржон ва Шокиржонлар урушда ҳалок бўлганларини эшитган бўлсалар ҳам, «қора хатларни» келганини билсалар ҳам, маҳаллага эълон қилмадилар, ҳар куни, ҳар ой, ҳар йили кута-кута дунёдан кўз юмдилар.

Бизларга ўхшаган оилалар минг-минг... Табаррук отамизни, онамизни, урушда ҳалок бўлган акаларимизни, қуролдош дўстларимизни биз ҳамиша эсда сақлаймиз. Уларни худо раҳмат қилсин.

Хаёлан шуларни ўйларканман, мустақил Ўзбекистонимиз янада мустаҳкам бўлишини, уруш офатини ҳозирги, келажакдаги авлодларимиз ҳеч қачон кўрмаслигини жуда-жуда истайман.

Собиржон ОХУНЖОНОВ,
генерал-лейтенант, уруш фахрийси.

Internet ДУНЁ: ЭНГ СЎНГГИ ЯНГИЛИКЛАР

● Афғонистондаги «Толибон» ҳаракати ва аксилтолибон иттифоқ вакиллари ўртасидаги Исломобод учрашуви икки кунлик танаффусдан сўнг давом эттирилиши керак эди. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Афғонистондаги вазиятни барқарорлаштириш бўйича махсус топшириғини бажараётган Жеймс Нгобинин айтишича, «Толибон» вакиллари навбатдаги учрашувга келмаганлар. «Толибон» раҳбарияти Покистон пойтахтидаги музокаралар бўлиб ўтаётган ҳукумат уйига фақат битта вакилини — Абдулҳаким Мужоҳидни юборган. Мужоҳиднинг баёнотига кўра, Исломободда муҳокама этиладиган мавзу қолмаган эмиш. Аксилтолибон иттифоқ вакилларининг айтишича, «Толибон»нинг бу хатти-ҳаракати Афғонистонда тинчлик ўрнатиш ишини орқага суради.

* * *

● Америка Қўшма Штатлари вице-президенти Альберт Горнинг Яқин Шарққа расмий ташрифи ниҳоясига етди. Ташриф доирасида у Фаластин Мухторияти раҳбари Ёсир Арофат ҳамда Исроил Бош вазири Беньямин Нетаньяху билан учрашган. Альберт Горь ҳар икки учрашувда Яқин Шарқ можаролари бўйича Лондон музокаралари натижасига катта умид боғлаётганини айтган.

* * *

● СУРАТДА: Брюссель шаҳри ратушаси.

● Лондонда эса Исроил ва Фаластин музокаралари ниҳоясига етди. Музокараларда Яқин Шарқда барқарорликни таъминлаш, Исроил ва Фаластин ўртасида тинчлик ўрнатиш масалалари муҳокама этилди. Фаластин раҳбари Ёсир Арофатнинг баёнотига кўра, музокараларда воситачилик қилган АҚШ Давлат котиби Мадлэн Олбрайт хоним Яқин Шарқдаги вазиятни барқарорлаштириш ишига муносиб ҳисса қўшган. Олбрайтнинг маълум қилишича, Исроил ва Фаластин музокараларининг навбатдаги босқичи АҚШ Президенти Билл Клинтон таклифига кўра 11 май куни Вашингтонда ўтади.

* * *

● Форс кўрфази мамлакатлари бўйлаб сафар қилаётган Америка Қўшма Штатлари Сенатининг етти аъзосидан иборат делегация Кувайт шаҳзодаси ва Бош вазири Саъд ал-Абдулла томонидан қабул қилинди. Шунингдек, Америка сенати аъзолари Саудия Арабистони ва Баҳрайн давлатларига ҳам ташриф буюрдилар.

* * *

● Америка Қўшма Штатлари ҳукумати Эрон, Ироқ, Сурия, Ливия, Судан, Куба ва Шимолий Корея давлатларини халқаро террорчиликни кучайтиришда айблади. АҚШ ҳукуматининг террорчилик тўғрисидаги йиллик маърузасида айтилишича, Эрон террорчилари ўтган йили 13 та қотилликка қўл урган. Эрон Исроил билан жанг қилаётган араб партизанларини ўқитиб, маблағ ва қурол-яроғ билан таъминламоқда. Эрон Президенти Муҳаммад Хотамий эса Американинг бу айбловини қатъиян рад этган.

* * *

● Россия Бош вазири Сергей Кириенко мамлакат ҳукуматининг раёсатини тузиш ҳақидаги қарорга имзо чекди. Россия ҳукумати раёсати саккиз кишидан иборат бўлади. Унга Бош вазирнинг ўзи, унинг уч нафар ўринбосари ҳамда иқтисодиёт, молия, давлат мулки ҳамда маданият ва таълим вазирлари кирадилар.

* * *

● Франциянинг Страсбург шаҳрида Европа Кенгашига аъзо давлатлар Ташқи ишлар вазирлари анжумани бўлиб ўтди. Унда Европа Кенгашига кирган мамлакатлар ўртасидаги муносабатлар ҳамда бугунги кунда Европада содир бўлаётган сиёсий можароларни ҳал қилиш масалалари муҳокама этилди.

Янги қонунлар шарҳи

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДАГИ ИСЛОҲОТЛАР ФАРОВОНЛИГИМИЗ АСОСИДИР

Акмал ҚОСИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Раиси ўринбосари, Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши аъзоси

Мамлакатимиз иқтисодиётини ривожлантиришнинг асосий омиллари — бу қишлоқ хўжалигида олиб борилаётган ислоҳотларни жадаллаштиришдир. Президентимиз айтганидек, «Қишлоқ хўжалигидаги ислоҳотлар — фаровонлигимиз асосидир». Ҳақиқий иқтисодий мустақилликка эришиш учун мазкур масалани оқилона ҳал этишимиз лозимлиги ҳаммамизга маълум.

Шунинг учун ҳам Олий Мажлиснинг ўнинчи сессиясида қишлоқ хўжалигидаги ислоҳотларни жадаллаштиришга асос бўлиб хизмат қиладиган Ер кодекси лойиҳаси кўриб чиқилиб, халқ муҳокамасига тавсия этилган эди. Бу галги сессиямизда агросаноати ривожланган мамлакатлар бўлмиш Хитой, Голландия, Германия ва бошқа давлатларнинг қонунчилик тажрибалари ўрганиб яратилган «Ер кодекси» лойиҳаси (иккинчи ўқишда) ҳамда қишлоқ хўжалиги кооперативи (ширкат хўжалиги), фермер хўжалиги ва деҳқон хўжалиги тўғрисидаги қонунлар бир овоздан қабул қилинди.

Ушбу қонун ҳужжатларидан кўзланаётган асосий мақсад соҳада замон руҳига мос мулкчилик муносабатларини шакллантириш, деҳқонларда ўз меҳнати натижаларидан манфаатдорлик ҳамда ерга эгалик қилиш ҳиссини мустаҳкамлашдан иборатдир.

Ер кодексининг 4-бобида ер кимнинг мулки ҳисобланиши, ер кимга ва қандай шартларда, қоидаларда берилиши каби муҳим масалалар кенг маънода ёритилган. Ер — давлат мулки — умуммиллий бойликдир, ундан оқилона фойдаланиш зарурлиги, у давлат томонидан муҳофаза этилиши ҳамда олди-сотди қилинмаслиги, айирбошланмаслиги, ҳадя этилмаслиги кодекснинг 16-моддасида аниқ белгилаб ёзиб қўйилди.

Шунингдек, 17, 18, 19, 20, 21, 24-моддаларда юридик ва жисмоний шахсларнинг ер участкаларига бўлган ҳуқуқлари, ер участкаларига мулк ҳуқуқи, мерос қилиб қолдириладиган умрбод эгалик қилиш ҳуқуқи, доимий ва муддатли эгалик қилиш, улардан фойдаланиш ҳуқуқи, ер участкасига ижара ҳуқуқи асосида эга бўлиш ва ер участкаларига биргаликда эгалик қилиш ва улардан биргаликда фойдаланиш ҳоллари ҳам назарда тутилган.

Кодекс лойиҳасининг «Ер участкаларига бўлган ҳуқуқни тугатиш» деб номланган 36-моддаси 1-қисми 7-бандида назарда тутилган беш йиллик муддат «уч йил» деб ўзгартирилди. Ва бу қонуний кучга эга бўлди.

Кодекснинг 5-бобида «ер участкаси мулкдори» тушунчаси киритилди, яъни мазкур боб қуйидагича номланадиган бўлди: «Ер участкаси мулкдори, ер эгаси, ердан фойдаланувчи ва ижарачининг ҳуқуқлари». Кодекснинг 43, 45, 52, 54, 55-моддаларида қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерларнинг таркиби, уларни бериш тартиби ва шартлари, ширкат хўжалиги, фермер хўжалиги, деҳқон хўжалиги, жамоа боғдорчилиги, узумчилиги ва полизчилигини юритиш учун ер бериш хусусиятлари батафсил ёритилган. Шунингдек, Ер кодексига алоҳида қимматга эга унумдор суғориладиган ерларга бағишланган 45-модда киритилди. Бундан ташқари кодексда ерни ижарага олиш, ердан оила пудрати асосида фойдаланиш ҳамда қишлоқ хўжалиги кооперативида мулкий пай муносабатларини жорий қилиш нормалари белгиланган бўлиб, бу нормалар ердан оқилона фойдаланишга қаратилгандир.

Кодекснинг 49-моддасида қишлоқ хўжалиги кооперативида мулкий пайдан фойдаланиш, уни жамоа аъзолари ўртасида тақсимлашга эътибор берилган: «Мулкий пай қишлоқ хўжалиги кооперативи ҳар бир аъзосининг кооператив пай жамғармаси қийматидаги улушини белгилайди ва кооператив аъзосига қишлоқ хўжалиги кооперативининг пировард натижасидан дивидендлар тариқасида тегишли улушни олиш ҳуқуқини беради». Бу деган сўз ерда ишловчи йил якуни бўйича ўз пайига дивиденд, яъни фойда олади. Ерда ишловчи деҳқон энди хўжалик йилни қандай натижа билан якунлашига бефарқ қарамайди. Ўйлаймизки, бундай ҳуқуқий нормаларнинг киритилиши ердан фойдаланиш самарадорлигини ошириш билан бирга ерни муҳофаза қилиш, унинг унумдорлигини оширишга ва маҳсулот етиштиришда ошиқча харажатларга йўл қўймасликка имкон беради. Оила пудратига асосан иш ташкил этилганда юқори натижаларга эришиш мумкинлигини ҳаёт кўрсатмоқда. Шу боис кодекснинг 50-моддасида бу услубда меҳнат қилишнинг барча нормалари белгилаб берилган.

Қишлоқ хўжалигини ислоҳ қилиш, қишлоқ хўжалигида ислоҳотларни жадаллаштириш унинг ҳуқуқий асосини туб ўзгартирмасдан амалга ошириш мумкин эмаслиги ҳаммамизга маълум. Қишлоқ хўжалиги кооперативи, фермер хўжалиги ва деҳқон хўжалиги тўғрисидаги қонунлар айнан шу мақсадни кўзлайди.

Авваламбор, қишлоқ хўжалиги кооперативи, фермер хўжалиги ва деҳқон хўжалигининг ҳуқуқий мақомини, фаолият принципларини, олиб борадиган фаолият турларини, уларни тузиш тартибини ва шу каби ташкилий жиҳатларни белгилаб қўйиш лозим. Мазкур қонунлар айнан шу мақсадларни кўзда тутади.

Қишлоқ хўжалиги кооперативи тўғрисидаги қонунда шу нарса мустаҳкамлаб қўйилганки, «Қишлоқ хўжалиги кооперативи (ширкат хўжалиги) — товар қишлоқ хўжалиги маҳсулоти етиштириш учун пай усулига ва асосан оила (жамоа) пудратига, фуқароларнинг ихтиёрий бирлашишига асосланган, юридик шахс ҳуқуқларига эга мустақил хўжалик юритувчи субъектдир». Шундай қилиб, қишлоқ хўжалик кооперативи (ширкат хўжалиги)да ҳам пай, ҳам оила пудрати муносабатлари татбиқ этилади. Бу мақсадда ширкат хўжалигида пай жамғармаси ташкил этилиши, шунингдек ширкат аъзолари ўртасида мулкий пайлар тақсимланиши қонунда [illegible]

(Давоми 2-бетда).

Партия ахбороти

КОТИБИЯТ МАЖЛИСИ

Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Марказий аппарати қароргоҳида партия Сиёсий Кенгашининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди.

Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгашининг биринчи котиби Т. Даминов раислигида ўтган ушбу йиғинда Котибиятнинг Тошкент, Фарғона, Жиззах, Сирдарё вилоят партия Кенгашларини ташкилий жиҳатдан мустаҳкамлаш борасида олиб борган ишлари юзасидан Сиёсий Кенгаш котиблари А. Ғуломмаҳмудов, А. Жўрабоев, Р. Ҳайдаров, Т. Тошевларнинг ҳисоботи кўриб чиқилди ва бу соҳадаги ишларни давом эттириш тўғрисида келишиб олинди.

Шунингдек, Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси хусусий тадбиркорлик ва кичик бизнесни қўллаб-қувватлаш фонди (Бизнес-фонд) бошқаруви билан тузиладиган ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома лойиҳаси ўрганиб чиқилиб, маъқулланди.

Котибият партия Сиёсий Кенгашининг навбатдаги X Пленумини чақириш тўғрисида қарор қабул қилди ва унинг кун тартибини белгилади.

Котибият қарори билан Ғ. Эшонхўжаев партия Сиёсий Кенгашининг ташкилий бўлими мудири вазифасини бажарувчи этиб тайинланди.

Мажлисда кўриб чиқилган яна бир қатор бошқа масалалар юзасидан ҳам тегишли қарорлар қабул қилинди.

Назм

БУЛБУЛЛАР ҚАЙТДИ

Мустақиллик замонида,
Омон кунлар омонида,
Қўниб ғунча дудоғингга,
Булбуллар қайтмиш боғимга.
Яссавийдин садо келмиш,
Навоийдин наво келмиш,
Ўзбекистон чорбоғимга —
Булбуллар қайтмиш боғимга.
Дардлар-да мендин кетмишдир,
Оҳим Оллоҳга етмишдир.
Таскин бериб чарчоғимга,
Булбуллар қайтмиш боғимга.
Араз айлаб кетмиш эрдинг,
Мени мажруҳ этмиш эрдинг,
Макон тутиб қароғимга —
Булбуллар қайтмиш боғимга.
Юртингни-да топмиш сен ёр,
Мунгли эрди сенсиз диёр,
Жўр бўлибон сайроғимга,
Булбуллар қайтмиш боғимга.
Мустақиллик замонида,
Омон кунлар омонида,
Қўниб ғунча дудоғингга,
Булбуллар қайтмиш боғимга!

Ислом Ахат ТУРКМАН.

Янги қонунлар шарҳи

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДАГИ ИСЛОҲОТЛАР — ФАРОВОНЛИГИМИЗ АСОСИДИР

(Давоми. Боши 1-бетда).

этиш» тушунчаси киритилди. Бу қўшимча қонуннинг 8-бобига ва 30-моддасига мувофиқдир. 5-моддаининг 8-қисмида «Фаолият кўрсатиб турган жамоа хўжаликларини қишлоқ хўжалиги кооперативларига (ширкат хўжаликларига) айлантириш тартиби қонун ҳужжатлари билан белгиланади» деб кўрсатилган. Қонуннинг 15-моддаси 2-қисмига эса кооператив (ширкат) мол-мулкини шакллантиришда жисмоний шахслар ҳам иштирок этишини назарда тутувчи тўлдириш киритилди.

«Фермер хўжалиги ўзига узоқ муддатли ижарага берилган ер участкаларидан фойдаланган ҳолда товар қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини юритувчи фермер хўжалиги аъзоларининг биргаликдаги фаолиятига асосланган, юридик шахс ҳуқуқларига эга мустақил хўжалик юритувчи субъектдир» деб фермер хўжалиги тўғрисидаги қонуннинг 1-моддасида мустаҳкамлаб қўйилган. Фермер хўжалигини ташкил этиш тартиби асосида, маълум шартларда амалга оширилади.

Мазкур қонунга лойиҳалаш муҳокамаси чоғида ўзгартиш ва қўшимчалар киритилди. Жумладан, 5-моддага беш йил ўрнига «уч йил ўртача йиллик ҳисобида» деб белгилаб қўйилди. 6-модда 12-қисми билан тўлдирилди: «Фаолият кўрсатиб турган деҳқон хўжаликлари фермер хўжаликларига айлантириш тартиби қонун ҳужжатлари билан белгилана-ди». 7-моддада ер кодексининг 53-моддасига мувофиқ ҳолда «илмий-тадқиқот муассасалари, олий ўқув юртлари, академик лицейлар, касб-ҳунар коллежлари ва умумтаълим мактабларининг ерлари фермер хўжаликларига берилиши мумкин эмас», деб мустаҳкамлаб қўйилди. Қонуннинг «Фермер хўжалигининг мажбуриятлари» деб номланган 14-моддасига «маданий-маърифий тадбирларга, ободонлаштириш ишларига шартнома асосида маблағлар ажратиш» қўшимчаси киритилди.

Шунингдек, қонуннинг 18-моддаси 2-қисми янги таҳрирда берилди: «фермер хўжалигининг мол-мулки, агар унинг аъзолари ўртасидаги келишувга биноан умумий улушли мулк ташкил этиш назарда тутилган бўлмаса, унинг аъзоларига умумий биргаликдаги мулк асосида қарашли бўлади».

«Деҳқон хўжалиги — оилавий майда товар хўжалиги бўлиб, оила аъзоларининг шахсий меҳнати асосида, мерос қилиб қолдириладиган умрбод эгалик қилиш учун оила бошлиғига берилган ер участкасида қишлоқ хўжалиги маҳсулоти етиштиради ва реализация қилади». Қонуннинг 5-моддаси 2-қисми «бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари, муассасалари ва ташкилотларида деҳқон хўжалигини ташкил этиш тўғрисидаги қарор шу корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг иш берувчиси (маъмурияти) томонидан қабул қилинади» мазмундаги гап билан тўлдирилди. Шунингдек, мазкур модда қуйидаги мазмундаги 9-қисм билан ҳам тўлдирилди: «юридик шахс ташкил этган ҳолда фаолият кўрсатадиган деҳқон хўжалигини давлат рўйхатига олиш деҳқон хўжалиги жойлашган ердаги туман ҳокимлиги томонидан деҳқон хўжалиги бошлиғи аризаси асосида тўлиқ ўн кун ичида амалга оширилади».

Шунинг учун унда 28-модда билан тўлдирилиб, унда юридик шахс ташкил этган ҳолда фаолият кўрсатаётган деҳқон хўжалигини қайта ташкил этиш назарда тутилади. Бундан ташқари 5-моддаинг 12-қисмига «шахсий ёрдамчи хўжаликларни деҳқон хўжаликларига айлантириш тартиби қонун ҳужжатлари билан белгиланади», деб ёзиб қўйилди.

«Биринчи марта томорқа ер участкаси олган деҳқон хўжалиги давлат рўйхатига олинган пайтдан эътиборан икки йил муддатга ер солиғидан озод қилинади», деб қонуннинг 22-моддасида қўшимча киритилган.

Аввал қонун лойиҳасининг 28-моддасида назарда тутилган икки йиллик муддат «бир йил» деб ўзгартирилди.

Мазкур қонунларнинг қабул қилиниши ва жорий этилиши мамлакатимиз қишлоқ хўжалигига туб бурилиш ясаши шубҳасиздир.

Самарқанд туманида ишлаб турган янги корхоналар туман иқтисодига хизмат қилмоқда. Уларнинг яратилиши боис юзага келган янги ишчи ўринларида қишлоқ меҳнаткашлари ишлаб, янги соҳибларнинг эгаларига айланмоқда. Бошқачасига айтганда, қадоқ қўлли қишлоқ йигит-қизлари бугунги кунда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштиришдан ташқари хилма-хил саноат буюмлари ишлаб чиқаришнинг ҳам уддасидан чиқишмоқда. «Пируз Лорч» қўшма корхонаси ҳам туманда ана шундай истиқболли жамоаларнинг бири. Ҳозирги кунда бу қўшма корхонада тайёрланган хилма-хил маҳсулотлар ўзимизни қўйинг, ҳатто ҳамдўстлик мамлакатларида ҳам ўзининг янги-янги харидорларини топмоқда.

СУРАТЛАРДА: қўшма корхона раҳбари Толиб Исматуллаев; цех бошлиғи Александр Шербинин ишга ҳамиша масъулият билан ёндошади; «Пируз Лорч»нинг газ плиталари ва мебелларини доимо харидоргир.

Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ олган суратлар.

ЯНГИ ЎЗБЕК — ТУРСУНБОЙ...

«Дунё тижорат бирлан ободдур» деганларида Соҳибқирон бувамиз тўкин-сочин бозорлару одамларнинг ҳаёти — тирикчилигига асқотадиган жамики ашёлар муҳайё, нимаики истасангиз топиладиган фаровон дўконлар, расталарни назарда тутиш билан бир қаторда яна кўп жиҳатларни ҳам ўйлаган бўлсалар керак. Яъниким, тижорат бу — олди-сотди деган, олди-сотди эса — ҳар хил моллар кўпаяди демакдир, мол кўпайгандан кейин ақча, пул айланиши ҳам ўз-ўзидан тараққий топади. Пул кўпайгандан сўнг эса ишбилармоннинг яхши ишлари кўпаяди, янги уйлар, янги дарвозалар, янги чорбоғлар янги сўрилар қуради, шунча янгиликлар аро янги тўйлар ҳам жуда бинойидек тўйди.

Биз ҳозир ўша Темур бувамиз орзу этган озод ва обод замонларда яшамоқдамиз.

Жиззах вилоятида Фориш тумани бор. Бу ном, бу атамани ҳам бир замонлар Темур бува қўйиб кетганлар. Ҳавас қилибми, орзу қилибми, Париж сингари дунёга донги кетсин деб ният қилибми, хуллас, шу ном, шу Фориш ҳам жаҳонгир бобомиздан бир ёдгор.

Тадбиркор инсон Турсунбой Сафарбой ўғли Олтинов шу табаррук манзилнинг Учма қишлоғидан учирма бўлган. Беш-ўн йилдан бери тижорат, тадбиркорлик, олди-сотди, бозор иқтисодиёти деган катта уммонда ўз кемасини эгилтиб бошқариб келаётган тожир. «Бурон-савдо» шахсий фирмаси бор. Москов, Олмаота, Ашхобод, Бишкек, Хўжанд, Термиз, Қарши, Самарқанд, Урганч, хуллас, қайси шаҳар ва кентларда тожирлар билан алоқада. Тожир деганига фақат пул топиш ва кўп нарсага муҳтож кимсаларга амалда ёрдам кўрсатиб келади, маърифатпарварлик борасида ҳам унинг муносиб улуши бор.

Китоб нашр эттириш, тарқатишдек хайрли ишларга хайрихоҳ. Бир қанча ободончилик юмушларига, қишлоқ хўжалигига оид ташвишларга ўзи бош-қош бўлди. Кўприк ўрнатди, тегирмонлар, ишлаб чиқариш цехлари, дўконлар қурдирди. «Янги ўзбек» деганлари шундоқ бўлса керак-да! Дарҳақиқат, гап яхшиликда. Пулинг борми, молинг борми — яхшилик ила топиб, яхшиликка, эзгу ишларга сарфлашда. Ушбу шеъримиз ҳам ана шундай оқил ишбилармонларга, жамийки яхши ва янги ўзбекларга бағишланади.

Бир гап айтсам, азиз дўстим Турсунбой:
Ёлғиз ирмоқ оқавериб сой бўлмас.
Дўсту ёри кўп бўлса гар, хоннаҳой,
Йигит ҳеч ҳеч қаерда вой бўлмас.

Кунлар ботар, ўтар кеча-кундузлар,
Оғрир нечун юракдаги илдизлар?
Милён йиллар милтираган юлдузлар
Нечун қуёш ва ё тўлин ой бўлмас.

Хўб яхшидир бу дунёда тижорат,
Барча солар баланд-баланд иморат.
Эҳтимол бўй кўрсатмоқда диёнат,
Бизга ул кун ўзга хоҳиш-рой бўлмас.

Ҳозирча, кел, носларимдан отиб кет,
Уч-тўрт кеча айвонимда ётиб кет.
Шеърларимнинг қаймоғидан тотиб кет,
Эрта-индин шеър айтишга жой бўлмас.

Қайғуларни қайғуларга ямлатсак,
Тўзған фикру хаёлларни жамлатсак,
Саидмехмат эшонга иш дамлатсак,
Бул гурунгдан ортиқ тотли мой бўлмас.

Чўнтагингда пулинг бўлса, яхши-да,
Бизда пулни «лой» дегайлар аслида.
Айниқса, гул йигитликнинг фаслида
«Лой»га ботсанг, бундан яхши лой бўлмас.

Жуда қизиқ дунёдаги рафторлар:
Дил аҳли ҳам, пул аҳли ҳам бедорлар.
Парво қилма, алдасалар ғаддорлар,
Инсон бўлиб туғилганлар той бўлмас.

Бирни ака, бирни эса жўра деб,
Баъзан пасткаш бир ноканс тўра деб,
Ишвадурсан гоҳ кўзга, гоҳ кўра деб,
Ўқинг бўлса, гоҳи камон-ёй бўлмас.

Бу эл меҳри ўхшар қуёш, ойларга,
Фақирларни айлансинлар бойларга,
Қозонлари тўлса гўшту мойларга
Бу дунёда шоирдан зўр бой бўлмас.

Сирожиддин САЙЙИД

Уз ҳуқуқингизни биласизми?

КОНТРАКТАЦИЯ ШАРТНОМАСИ НИМА?

Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлаб, уни истеъмолчиларга етказиб бериш республикамизнинг муҳим тармоғи ҳисобланади. Шу сабабли қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштирувчи хўжаликларни молиявий жиҳатдан янада соғломлаштиришга, қишлоқларда туб иқтисодий ислоҳотларни ўтказишга алоҳида эътибор берилмоқда. Бу борадаги ишларда шубҳасиз, бугунги куннинг тартибига муҳим вазифа қилиб қўйилган контрактация шартномаларининг аҳамияти катта бўлмоқда.

Контрактация шартномасига мувофиқ қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштирувчи қишлоқ хўжалиги маҳсулотини қайта ишлаш ёки сотиш учун бундай маҳсулотни харид қиладиган шахсга — тайёрловчига шартлашилган муддатда топшириш мажбуриятини олади, тайёрловчи эса бу маҳсулотни қабул қилиш учун ҳақини шартлашилган муддатда муайян баҳода тўлаш мажбуриятини олади.

Бундан маълумки, контрактация шартномасида қатнашаётган тарафлар, яъни, деҳқон хўжалиги, фермер, жамоа хўжалиги (ширкат хўжалиги) ва бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштирувчи ташкилотлар ҳамда қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини тайёрловчилар, истеъмолчилар, қайта ишловчи корхоналар ҳисобланадилар.

Шартномалар бевосита хўжаликларда тузилади. Тайёрловчи хўжаликка ваколатли вакилини юборади. У билан шартнома шартлари хусусида келишилиб олинади. Шартномалар томонларнинг келишувига кўра бир йилдан беш йилгача муддатга тузилади.

Тайёрловчи хўжаликларга вакилини юбормасдан шартнома лойиҳаларини тузиб, уларга жўнатиши ҳам мумкин. Агар хўжаликлар турли вилоятларда жойлашган бўлса шартнома лойиҳаси уларга почта орқали жўнатилади.

Шартнома лойиҳаси олинган кундан бошлаб хўжалик ўттиз кун давомида уни кўриб чиқиши ва имзолаб тайёрловчига қайтариши шарт. Агар шартнома шартлари тўғрисида хўжаликнинг эътирози бўлса, шартнома лойиҳаси олинган кундан ёки тайёрловчининг вакили келган кундан бошлаб ўттиз кун ичида бу ҳақда келишмовчиликлар баёнини тузиб, уни шартнома лойиҳаси билан бирга тайёрловчи ташкилотга жўнатади. Бу эса ўз навбатида янги таклиф ҳисобланади.

Тайёрловчи ташкилот шартнома лойиҳаси тўғрисида келишмовчилик баёнини олган кундан бошлаб ўттиз кун муддат ичида уни кўриб чиқиши лозим. Зарур ҳолларда иккинчи тармоқ маҳсулотларни тайёрлаш ва унинг сифати бўйича давлат инспекцияси вакили билан биргаликда таклиф қилинган шартларни кўриб чиқишга ва шартнома лойиҳасига киритишга ҳақли. Агар келишмовчилик баёнини олгандан сўнг таклиф қилинган шартларга улар рози бўлмаса, ўттиз кун муддат ичида уни кўриб чиқиш учун тегишли хўжалик судига жўнатишга ҳақли. Хўжалик суди қабул қилган қарор ҳар икки тараф учун мажбурий кучга эга бўлади.

Агар тайёрловчи келишмовчиликлар баёнини олгач ўттиз кун мобайнида унинг тартибга солинмаган шартларини ҳал қилиб бериш учун хўжалик судига юбормаса таклиф қабул қилинган ҳисобланади.

Шартнома тузишнинг бу тартиби давлат контрактация шартномасини тузишга қаратилган усуллардан биридир.

Контрактация шартномаси уч нусхада тузилиб томонларнинг имзоси ва муҳри билан тасдиқланади. Шартнома давлат буюртмаси бўйича етказиб бериладиган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, шунингдек, давлат буюртмаси таркибига кирмайдиган маҳсулотларни етказиб беришга қаратилган бўлса ҳам давлат рўйхатидан ўтказилади.

Тузилган контрактация шартномасида маҳсулотнинг номи, ассортименти, миқдори (маҳсулотнинг турлари бўйича), сифати, нархи, шартноманинг умумий қиймати, етказиб бериш тартиби ва шартлари маҳсулотни топшириш-қабул қилиш пунктлари ва даврлари (муддатлари) кўрсатилади. Агарда томонларнинг келишуви билан маҳсулот бевосита хўжаликнинг ўзида қабул қилиб олинадиган бўлса, шу маҳсулотнинг миқдори ва ўзининг ёки жалб этилган транспорт билан ташиб олиб кетиш тартиби ҳам белгилаб қўйилади. Шу билан биргаликда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ҳажмларига мувофиқ контрактация шартномаси бўйича сотилиши керак бўлган маҳсулотнинг хўжаликда қайта ишланган миқдори ҳам ҳисобга олинади.

Бундан ташқари томонлар юқорида кўрсатилган шартлардан ташқари республикамизнинг қонунларига зид бўлмаган бошқа шартларни ҳам ўзаро келишиб, шартнома лойиҳасига киритишга ҳақли.

Агар қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етказиб бериш тўғрисида давлат контрактация шартномасининг ижро этилишига назар ташласак, аввало шартнома тузилишидаги камчиликларни, сўнгра эса шартномани ижро этмаслик ёки маромига етказиб бермаслик оқибатида зарар келиб чиқаётганининг гувоҳи бўламиз.

Шу сабабли республикамизда санация ўтказилиб қишлоқ хўжалиги корхоналарини иқтисодий қийинчиликлардан олиб чиқишга ва уларнинг молиявий ҳолатини соғломлаштиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Ана шунга ўхшаш қатор ҳолатларни ҳисобга олиб республикамизда хўжалик шартномалари хусусида янги қонун қабул қилиш мақсадга мувофиқ бўлар эди. Бундай қонуннинг қабул қилиниши шартнома интизомини мустаҳкамлаб, тарафларнинг масъулиятини кучайтиришга, аҳолининг моддий ва маиший фаровонлигининг ошишига олиб келар эди.

Бобокул ИБРАТОВ,
Тошкент Давлат юридик институти «Хўжалик ва меҳнат ҳуқуқи» кафедраси мудири, юридик фанлари доктори.

Республикамизнинг барча вилоятлари каби Фарғонада ҳам чигитни плёнка остига экишга катта эътибор берилмоқда. Бу иш айниқса Тошлоқ туманидаги «Янгиқўрғон» ширкатлар уюшмасида намунали ўтказилди.

Ширкатлар уюшмаси аъзолари бу йил 1010 гектар пахта майдонининг 600 гектарида шу янги усулни қўлладилар. Натижа кўзлагандек бўлмоқда.

СУРАТДА: Ширкатлар уюшмасининг 5-ширкатида чигит экиш намунали якунланди. Ширкатлар уюшмаси раиси Содиқжон Имомалиев ва 5-ширкат бошлиғи Дамин Аъзамовлар пахта майдонидаги плёнка остига экилган чигитни кўздан кечиришмоқда.

Ғанижон МУҲАММАДҚОДИРИЙ олган сурат.

Телефон алоқаси тармоғи хусусида гапираверив биз чарчадик, эшитавериб эса улар чарчашмади...

Бир кун эрталаб уйимдаги телефон жони ҳалқумига келгани каби, бот-бот жиринглади. Гўшагини кўтардим.

— Сиз билан робот гаплашяпти. Халқаро ва шаҳарлараро сўзлашувлар ҳаққини тўламаганлигингиз учун телефонингиз узиб қўйилади, — деди ҳиссиз-эҳтироссиз темир овоз.

ЕМАГАН СОМСАГА ПУЛ

Фельетон

Мен бепарвогина қўл силтаб қўя қолдим: бунақа гапларни кўп эшитганмиз. «Адолат» газетасининг ўтган йилги сонларидан бирида «Уялмайсанми, жияним робот!» сарлавҳали фельетон ўқиган эдим. Унда телефон пулларини ҳамиша тўлаб турадиган мижозларга ҳам АТСдаги робот «Қарзингизни тўланг, бўлмаса телефонингизни узиб қўямиз» дея дўқ қилиши айтилган эди. Пулни ўз вақтида тўлаб юриб, нима гап эканлигини билиб қўймоқчи бўлган ва шу мақсадда АТСнинг ҳисоб-китоб бўлимига кирган мижозга эса у ердаги хушрўйгина қиз: «Парво қилманг, амаки, бу роботимиз ўзидан ўзи жаврайверади» деган экан... Шу боис роботнинг дағдағасига қулоқ солиб ўтирмадим. Сабаби — мен ҳам оч қолсам қоламанки, аммо телефон пулини ҳамиша тўлаб юраман. Ҳатто баъзида АТСни қарздор қилиб ҳам қўяман.

Лекин бу сафар бекорга хотиржам бўлибман. Телефонимнинг кечга бориб «жони узилди», яъни овози ўчди...

Хонадонимизга 1990 йили телефон тушган бўлса, шундан бери унинг рақами уч марта ўзгарди. Дастлабки рақами 24 билан бошланар эди. Кейин, орадан тўрт йил ўтказиб, бирданига уни 23 билан бошланадиган рақамга алмаштиришди, яъни 23-58-56. Шу йил март ойининг бошларида эса телефон икки кунга ўчиб қолди-да, сўнгра ишлаб, ундан бирданига қандайдир аёл кишининг овози қўнғироқдай жаранглади ва «ҳа» йўқ, «бе» йўқ бизни муҳим бир «янгилик»дан хабардор қилди:

— Сизларнинг телефон рақамингиз ўзгарди. Бугундан бошлаб рақамингиз 21-42-43.

Нега, нима учун? Ҳеч ким билмайди. Хуллас, биз ҳам «Пешонага тушганни кўз кўради» қабилида иш тутдик. «Ўзгартиришнинг иложи йўқ нарсага кўникмоқ керак» дейдилар-ку донишмандлар...

Хўш, энди ҳалиги гапимизга қайтамиз. Телефонимни, бўғзидан ип тортгандай қилиб ўчириб қўйишди. Чопиб Ҳамза туманлараро АТСига бордим. Нима гаплигини суриштирдим. Эслаб қолинг, воқеа шу йил апрелнинг бошларида бўляпти.

— Сизнинг ўтган йил ноябрь ва декабрь ойлари учун қарзингиз бор, — деди яна ўша хушрўйгина аёл ширин жилмайиб.

У узатган квитанцияга кўз югуртирдиму қотиб қолдим. Гўё мен ўша икки ой давомида МДҲ давлатларидаги аллақанча жойлар билан 750 сўмлик гаплашибман. Лекин суриштириб ўтириш учун вақт йўқ эди: уйда хотин касал, бунинг устига бошимизга катта ташвиш тушган, шу боис телефон ҳар дақиқа ҳаводек зарур эди.

— Шу пулни тўлаб қўйсам қутуламанми? — сўрадим яна ўша аёлдан.

— Албатта, — жавоб қилди у жилмайиб, — бир соатда улаб қўямиз.

Пулни шу заҳотиёқ тўладим. Ҳақиқатан ҳам, кўп ўтмаёқ телефонни улаб қўйишди. Шундан сўнг, телефон ишлаб, кўнглим ўрнига тушгач, ҳалиги квитанция қурғурларни бир бошдан кўздан кечирдим. Маълум бўлдики, мен 21-42-43 рақамли телефон орқали ўтган йил НОЯБРЬ ва ДЕКАБРЬ ойларидаги сўзлашувлар учун пул тўлабман. Бу рақам эса менга, ёдингизда бўлса, фақат шу йил 10 март куни берилган эди. Демак, мен бу рақам эгасининг аввалдан тўламай юрган қарзларини тўлабман, тўғрироғи мени, телефонимни узиб қўйишган ҳолда бировнинг қарзини тўлашга мажбур қилишибди. «Емаган сомсага пул тўлаш» деб шуни айтсалар керак-да!

Ундан ҳам қизиғи бир неча кун ўтгач рўй берди. Мен Ҳамза туманлараро АТСнинг (бошлиғи жаноб Султонов) 2-қаватида жойлашган ҳисоб-китоб бўлимига учраб, уларни бор гапдан огоҳ қилар эканман, шу ердаги опачалардан бири антиқа гап айтди:

— Энди биз сизга ҳозирги телефон рақамингизнинг эски эгасини топиб беришимиз қолди. Уни топасиз ва...

— Пулимни ундириб оламан, шундайми?

— Баракалла, топдингиз, — деди аёл хурсанд бўлиб.

«Ё тавба, ё астағфурилло!» — дея ёқа ушлаб қолдим мен. Ахир биз, мижозлар қачонгача бировларнинг қўлида ўйинчоқ бўлиб қолаверамиз?

Уста ҲАҚГЎЙ.

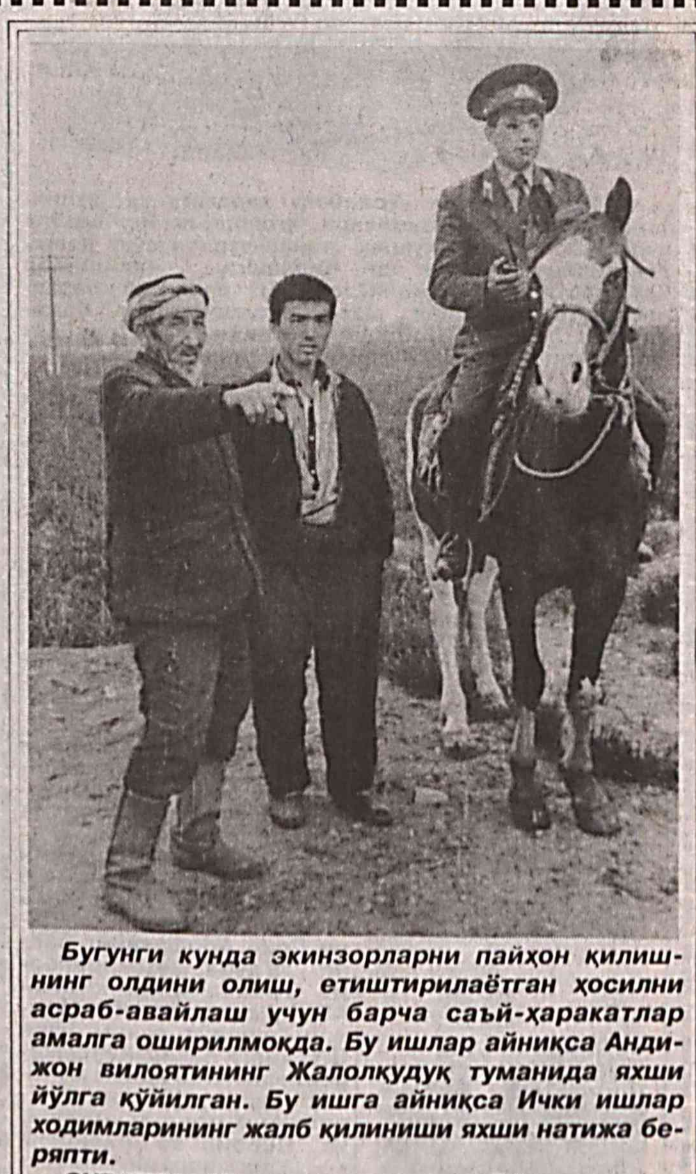

Бугунги кунда экинзорларни пайҳон қилишнинг олдини олиш, етиштирилаётган ҳосилни асраб-авайлаш учун барча саъй-ҳаракатлар амалга оширилмоқда. Бу ишлар айниқса Андижон вилоятининг Жалолқудуқ туманида яхши йўлга қўйилган. Бу ишга айниқса Ички ишлар ходимларининг жалб қилиниши яхши натижа беряпти.

СУРАТДА: Жалолқудуқ тумани Ойим ширкатлар уюшмаси «Илғор» ширкати ижарачиси турғунбой ота Иброҳимов (чапдан) қўриқлаш милицияси ходими Одилжон Йўлчиев ва назоратчи ИИБ ходими Ботиржон Абдуллаев экинзорларни кўздан кечирмоқдалар.

Ғанижон МУҲАММАДҚОДИРИЙ олган сурат.

«Адолат»га жавоб берадилар

«КЎПРИКНИ ЎҒИРЛАБ КЕТИШДИ»

(«Адолат» газетаси, 1998 йил 13 февраль, № 6)

Китоб тумани ҳокимлиги «Кўприкни ўғирлаб кетишди» сарлавҳали мақолани ўрганиб чиқиб, қуйидагиларни маълум қилади:

Мақолада кўрсатилган кўприк Ибн Сино кўчаси (собиқ Сўфи қишлоғи)ни Китоб шаҳри билан боғловчи бўлиб, асосан пиёдалар учун 1995 йил баҳорда бўлган тошқин ушбу кўприкни ишдан чиқарди.

Кўприкни таъмирлашнинг имконияти йўқлиги учун янги кўприк қурилиши 1997 йилда бошланиб, 454 минг сўмлик иш бажарилган.

М. Бобоев номли жамоа хўжалиги билан Китоб кўприк қуриш бошқармаси ўртасида 1998 йилда кўприк қурилишини тугаллаш бўйича шартнома тузилган.

М. Бобоев номли жамоа хўжалигининг Бешқозоқ, Бирлик, Қалмоқ ва Минглар қишлоқларини Китоб шаҳри билан боғлаб турувчи 5 км.ли асфальт йўл мавжуд бўлиб, Китоб-Бешқозоқ автобусини мунтазам қатнаб туриши йўлга қўйилади.

У. ХИДИРОВ,
Қашқадарё вилояти,
Китоб тумани ҳокими.

«ХЎЖАСИЗЛИК ҲАМ ЭВИ БИЛАН-ДА?!»

(«Адолат» газетаси, 1998 йил 13 март, № 10)

«Адолат» газетасида чоп этилган «Хўжасизлик ҳам эви билан-да?!» сарлавҳали мақоласи туман ҳокимлигида тегишли ташкилот ва хўжаликларнинг раҳбарлари иштирокида муҳокама қилинди.

Тумандаги Усмон Юсупов номли, Ибн Сино номли, «Оқ олтин» жамоа ширкат хўжаликларидаги ҳамда 235-механизациялашган кўчма жамланмага қарашли иссиқхоналарнинг аҳволи хўжалик ва ташкилот раҳбарларининг эътиборсизлиги туфайли мақолада қайд этилганидек аянчли ва тартибсиз ҳолатга келиб қолган. Мақолада кўрсатилган фактлар тўла тасдиғини топди.

Туман ҳокимлиги У. Юсупов, Ибн Сино номли, «Оқ олтин» жамоа ширкат хўжалиги раиси (У. Эрбоев, Б. Дўстмуродов, А. Эшбоев)ларга ҳамда 235-механизациялашган кўчма жамланма бошлиғи (Ж. Шаропов)га барча имкониятларни ишга солган ҳолда ўзларига қарашли иссиқхоналарни ишлатиш чора-тадбирларини кўриш топширилди.

С. ХЎЖАҚУЛОВ,
Қашқадарё вилояти,
Нишон тумани ҳокимининг биринчи ўринбосари.

Суд тизимининг замонавий ҳуқуқий муҳитдаги ўрни қандай?

Суд ислоҳотларини муваффақиятли амалга ошириш, суд тизимини такомиллаштириш, ҳуқуқий давлат тизимининг асосий шартларидан ҳисобланади.

Бозор иқтисодиётига ўтиш жараёнида суд амалиётида қатор муаммолар юзага келмоқда. Ҳаётнинг ўзи қўяётган бу масалалар ечимини ўз вақтида топиши катта аҳамиятга эга. Бир мисол:

Иқтисодиёт соҳасидаги жиноятлар ва бошқа ҳуқуқбузарликлар мамлакатимизда амалга оширилаётган бозор ислоҳотларига жиддий хавф туғдиради, бозор иқтисодига хос бўлган хусусий мулкчиликнинг бошқа турдаги мулкий муносабатларнинг шаклланишига ва ривожланишига тўсқинлик қилади.

Суд амалиётини ўрганиш талон-торож қилишлар, мансабдор шахслар орасида суистеъмолликлар, порахўрлик, солиқ тўғрисидаги қонунларни, шунингдек, банклар фаолиятини тартибга солувчи меъёрий ҳужжатларни бузишлар камаймаётганини кўрсатди.

Яқинда республика Олий суди Пленумида «Иқтисодиёт соҳасидаги жиноий ишлар бўйича суд амалиётида юзага келган айрим масалалар тўғрисида»ги масала кўриб чиқилди.

СУД ВА ҲАЁТ

Пленум ушбу тоифадаги ишларнинг кўпчилиги судлар томонидан қонунга қатъий риоя этилган ҳолда тўғри ҳал этилганлигини қайд этди. Шу билан бирга тергов ва суд амалиётида, солиқ органлари фаолиятида қонун меъёрларини нотўғри қўллаш, унинг мазмунини нотўғри талқин қилиш, иқтисодиёт соҳасидаги жиноятларнинг ижтимоий хавфлилигига етарлича баҳо бермаслик ҳоллари мавжудлиги ҳам таъкидланди.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленуми кўрилган масала юзасидан қарор қабул қилди. Ушбу қарор билан танишиш нафақат ҳуқуқшунослар, балки ҳар бир фуқаро учун ҳам фақат фойдалидир деб ҳисоблаймиз.

1. Судларнинг, ҳуқуқини муҳофаза қилувчи ва солиқ органларининг эътибори иқтисодиёт соҳасидаги ҳуқуқий муносабатларни тартибга солувчи қонунларни бузиш жамият учун жиддий хавф туғдиришини, бозор муносабатларининг ривожланишига, қонуний тадбиркорлик фаолиятига тўсқинлик қилишини, фуқаролар ўртасида қонунларнинг нуфузига путур етказишини эътиборга олган ҳолда, уларга оғишмай амал қилиш зарурлигига қаратилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 53-моддасига мувофиқ мамлакат иқтисодиёти негизини турли шакллардаги мулк ташкил этади. Мулк ҳуқуқи мутлоқ ҳуқуқ ҳисобланади, у бу ҳуқуқни камситувчи ҳар қандай ҳаракатларни тақиқлашни тақозо қилади.

Олий суд жамиятда мулкка бўлган ҳуқуқни эъзозлаш вазияти вужудга келтирилиши лозимлигини, унга нисбатан ҳар қандай тажовузлар муқаррар жавобгарликка ва жазога тортилиши кераклигини қайд этади.

3. Амалдаги жиноят қонунларига биноан, ўзганинг мулкини талон-торож қилиш мулкка тажовуз қилишнинг энг хавфлиси ҳисобланади.

Мансаб вазифаларига, шартнома муносабатларига кўра, мулкка нисбатан уни тасарруф қилиш, бошқариш, етказиб бериш ёки сақлашга қонуний ҳуқуқлари бўлган, шахснинг тасарруфидаги мулкни қонунга хилоф равишда бепул ўзининг мулкига ёки бошқа шахснинг мулкига айлантириш унга ишониб топширилган ёки унинг ихтиёрида бўлган ўзганинг мулкини ўзлаштириш ёки растрата қилиш деб (ЖКнинг 167-моддаси) тавсифланиши лозим.

Ўзганинг мулкини юқорида кўрсатилган қонуний ҳуқуқларга эга бўлмаган, аммо топширилган ишни ёхуд хизмат вазифаларини бажариши туфайли мулк сақланадиган жойга кириш ҳуқуқига эга бўлган шахс томонидан талон-торож қилиниши ўғрилик деб тавсифланиши керак.

4. Мансабдор шахснинг ўзганинг мулкини қонунга хилоф равишда бепул ғараз ният билан ўзининг мулкига ёки бошқа шахсларнинг мулкига айлантиришда ифодаланган мансаб ваколатларини суиистеъмол қилиши талон-торож қилиш деб қаралиши ва Жиноят кодекси 167-моддаси 3-қисмининг «в» банди билан тавсифланиши лозим.

Бунда агар ўзганинг мулкини ғайриқонуний равишда бепул ўзининг мулкига айлантириш мақсадида олиб қўйилганлик аниқланмаган бўлиб, лекин бошқа ғайриқонуний ҳаракатлар мавжуд бўлган тақдирда бу ҳаракатлар (масалан, товар-моддий бойликларнинг камомади ёки уни яшириш ҳолатининг ўзи, ўзганинг мулкидан ўзиникига айлантириб олиш мақсадисиз вақтинча фойдаланиш, ўзганинг мулкини қарзга бериб юбориш ва ҳ. к.) талон-торож қилиш деб тавсифланиши мумкин эмаслигини назарда тутиш зарур. Етарли асослар мавжуд бўлганда, кўрсатилган ҳаракатлар мансаб ваколатларини суиистеъмол қилиш деб тавсифланиши керак.

5. Ўзганинг мулкини талон-торож қилишдаги айбдорнинг ҳаракатларига ҳуқуқий баҳо беришда уни содир этиш усулидан (ўғрилик, талончилик, товламачилик ва ҳ. к.) қатъий назар жиноят Жиноят кодекси тегишли моддасининг оғирроқ жазони кўзда тутувчи қисми билан тавсифланиши ва ушбу модданинг бошқа қисмлари билан қўшимча тавсифланиши талаб қилинмаслиги (масалан, жиноят жуда кўп миқдорда талон-торож қилиш белгиси бўйича ЖК 167-моддасининг 4-қисми билан тавсифланганда ЖК ушбу моддаси 1, 2 ва 3-қисмлари билан қўшимча тавсифлаш талаб қилинмайди) судларга тушунтирилсин.

Давомли талон-торож содир этилган ҳолларда айбдорнинг ҳаракатлари талон-торож қилинган умумий суммани ҳисобга олган ҳолда тавсифланиши зарур.

Агар шахснинг ҳаракатлари давомли жиноят хусусиятига эга бўлмасдан бир неча мустақил эпизодлардан, мисол учун, ўғрилик, талончилик, фирибгарлик ва бошқалардан ташкил топган бўлса, бу ҳаракатлар талон-торож қилинган умумий суммадан келиб чиққан ҳолда тавсияланиши мумкин эмас. Бундай ҳолларда жиноятни ўзганинг мулкини талон-торож қилганлик учун жавобгарликни назарда тутувчи Жиноят кодекси моддасининг диспозициясига мувофиқ, жумладан такрорийлик белгиси билан тавсифлаш лозим.

(Давоми келгуси сонда).

Сурхондарё вилояти, Сариосиё туманидаги инглиз тилига ихтисослашган 2-«Қалдирғоч» боғча-мактаб мажмуасида хорижий тиллар, санъат, мусиқа, экология йўналишларига катта эътибор берилмоқда.

Боғча-мактаб мажмуаси директори Шарофат Хўжаева бошчилигидаги жамоа [illegible] гимназия комплексига айлантириш учун ҳаракат қилмоқдалар.

СУРАТДА: 2-«Қалдирғоч» боғча-мактаб мажмуаси инглиз тили ўқитувчиси, халқ маорифи аълочиси Васила Абдуллаева [illegible] инглиз тили сир-асрорларини ўргатмоқда.

Ҳикматуллоҳ ҚОДИРОВ олган сурат

Пешку туман прокуратураси, Ички ишлар бўлими, «Камолот» жамғармаси ва туман Маънавият ва маърифат жамоатчилик маркази фуқаролар ўртасида ҳуқуқ ва тартибот ишларини [illegible] маданий-маърифий ишларни давр талаби даражасига кўтариш мақсадида қатор қўшма тадбирлар ўтказишни [illegible].

СУРАТДА: (чапдан ўнгга) туман «Камолот» жамғармаси раиси ўринбосари Т.Самиев, 4-махсус мактаб директори Э.Вафоев, туман прокуратураси терговчиси Б.Собиров, [illegible] К.Темиров.

Рашид АСЛОНОВ,
Пешку туман Маънавият ва маърифат маркази мудири.

Луқма

БУ КОММУНИСТИК МАФКУРА ҚОЛДИҒИ ЭМАСМИ?

Қорақалпоғистон Республикасининг Тўрткўл туманида жами 224 та кўча бор. Шулардан 60 таси ҳамон олдинги коммунистик мафкуравий топонимик атамалар билан аталиб келинмоқда. Улар қуйидагилар: Авиационный, А. Дачугин, Академик Королёв, Бернадский, Береговая, Гагарин, Герцен, Дмитриев, Добролюбов, Заводская, Игликов, И. Накаряков, Кошилов, Комаров, Киров, Ломоносов, Маршал Жуков, Малышев, Некрасов, Островский, Олимпия, Пушкин, Пархоменко, Почтовая, Рабочий, Семашко, Тихий, Терешкова, Толстой, Шевченко, Школин, Кузьма, Чайковский, Чехов, Измалаковский, Свобода кўчалардир.

Энди республикамизнинг энг ғарбий туманларидан бири Мўйноқни олайлик. Шаҳарда бор-йўғи 32 та кўча бор бўлиб, улардан 11 таси ҳамон олдинги номлари билан аталаётганлигига нима дейсиз? Советская, Коммунизм, Калинин, К. Маркс, Володарский, Дзержинский, Фрунзе, «40 лет Октября», «30 лет ВЛКСМ», «50 лет ВЛКСМ» ва ҳоказо. [illegible]

Ўзингиз бир ўйлаб кўринг, бир шахснинг номини республикамиз бўйлаб 50 марталаб аташ шартми? Бу билан биз нимага эришамиз?

Масалан, республикамиз бўйича машҳур шоиримиз Бердақ номи билан аталаётган турар жойлар 50 та. Ҳамза номи билан 30 та, Охунбобоев номи билан 25 та, Кунхўжа 15 та, Ажиниёз 18 та, Ғафур Ғулом 10 та, Ҳамид Олимжон 15 та, Улуғбек 18 та, Навоий 26 та кўча номлари [illegible]. Бердақ бобомиз Мўйноқ туманида туғилиб ўсган. [illegible]

Биз юқорида зикр этганимиздек, топонимик объектларни тартибга солиш тўғрисидаги [illegible]

Икром ХОЛМУРОДОВ,
Бердақ номидаги Қорақалпоқ Давлат университети «Ўзбек филологияси» кафедраси ўқитувчиси.

Суд бошланди

ДИННИ НИҚОБ ҚИЛГАНЛАР

Илгари хабар қилганимиздек, Наманганда мустақил республикамиз халқи ва унинг ҳукуматига, давлатимиз сиёсатига қарши олиб борилган террористик ҳаракатлар фош этилди. Қўлга олинган диндор ниқобидаги жиноий гуруҳнинг айрим аъзолари устидан олиб борилган тергов ишлари ниҳоясига етди.

Айни пайтда Наманган шаҳрида ана шу жиноий уюшма аъзолари Вали Эгамбердиев, Мухтор Маннонов, Абдулло Шаҳобиддинов ва Жобир Шаҳобиддиновлар устидан очиқ суд бошланди.

Бу жиноятчилар энди ўз қилмишларига яраша жазо олишлари шубҳасиз. Зеро, ҳар ким экканини ўради. Қилмиш-қидирмиш деб шунга айтадилар-да!

ҚУТЛАЙМИЗ

Қадрли Йўлдош Мустафоевич КАРАКЕТОВ!

Сизни 50 ёшга тўлганингиз билан чин қалбдан қутлаймиз [illegible]

Истагимиз, [illegible]

Узоқ умр, бахт-саодат, тинчлик-хотиржамлик сизга ҳамиша ёр бўлсин!

Тошкент Давлат юридик институти жамоаси.

ДУШАНБА, 11

I
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00 — 8.30 «Ҳафтанома».
* * *
8.30 «Қалб наволари». Мусиқий дастур.
8.55 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Шайхзода».
9.15 «Жаҳон спорти».
9.25 «Алиса кўзгу орти ўлкасида». Мультфтўплам.
9.35 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 Кино янгиликлари.
10.20 «Жаҳон киноси юлдузлари».
10.40 Кундузги сеанс. «Телевизорни ўчиришни унутманг». Бадиий фильм.
12.05 Болалар учун. «Санъат ғунчалари».
12.30 — 14.00 ЎзТВ хазинасидан. «Гул ва Наврўз». Муқимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқий театрининг спектакли.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 Болалар учун. «Қўнғироқча».
18.30 «Ҳунарманд». Тележурнал.
18.50 «Олам ва одам».
19.10 «Тошбулоқ чироқлари».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.00 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 Биржа ва банк хабарлари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Диёнат». Ҳуқуқий-публицистик кўрсатув.
21.30 «Ҳамоҳанг қалблар». Мусиқий дастур.
22.05 Алишер Навоий. «Лайли ва Мажнун». Видеофильм. 6-қисм.
22.40 «Илонлар водийсининг касофати». Бадиий фильм.
00.15 «Ахборот».
00.40 — 00.45 Ватан тимсоллари.

II
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи» (рус тилида).
18.15 «Ёрилтош». Мультфтўплам.
18.35 «100 йиллик саргузаштлар давомида». Телесериал.
19.05 «Ойдиндаги қадамлар».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Туризм ҳақида».
20.15 «Мусиқий йўлка».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Олтин мерос».
21.15 Экранда премьера. «Фариштала ғазаби». Телесериал (АҚШ).
22.05 «Дэнс». Жаҳон рақслари.
22.15 «Даракчи» (рус тилида).
22.25 «15 дақиқа спорт ҳақида».
22.40 Оҳанглар ва эълонлар.
22.50 «Ёш Индиана Джонс хроникаси». Телесериал.
23.40 — 23.45 Тунингиз хайрли бўлсин!

III
17.15 Янгиликлар.
*
Россия жамоат телевиденияси
17.20 — 20.40
***
20.40 «Дунёқараш». Тележурнал.
*
Россия давлат телевиденияси
21.00 — 21.35
*
21.35 Эълонлар.
21.40 «Ҳарбий куч». Бадиий фильм.
23.10 — 23.30 «Ахборот» (рус тилида).

IV
17.10—18.45 Туркия телевиденияси
*
18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Мультомоша».
19.05, 22.00 — Эълонлар
19.10 «Морена Клара». Телесериал.
19.55 «Жаҳон».
20.15 «Чинор» видеоканали:
«Рангинкамон»
«Дидар».
20.55 «Мусиқий танаффус».
21.00 «Бож-хирож».
21.15 «Табиат шифохонаси».
21.25 «Ҳаёт карвони».
21.45 «Умр баҳори».
22.05 Кинематограф.
23.25 «Спорт-тайм».
00.05 — 00.15 Хайрли тун!

СЕШАНБА, 12

I
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 «Куйла, ёшлигим». Мусиқий дастур.
9.05 «Олам ва одам».
9.25 Алишер Навоий. «Лайли ва Мажнун». Видеофильм. 6-қисм.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар
10.05 «Табаррук қадамжолар».
10.25 Инглиз тили.
10.55 «Ҳаёт чашмалари». Публицистик кўрсатув.
11.20 Биржа ва банк хабарлари.
11.35 Чанг тароналари.
12.05 Болалар учун. «Мактублар — кабутарлар».
12.30 Кундузги сеанс. «Келди-ю, кетди». Бадиий фильм.
14.10 — 14.30 «Жараён».
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида».
18.30 «Таянч нуқтаси».
18.50 «Ранглар жилоси».
19.05 «Ҳисобини билганлар». Публицистик кўрсатув.
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.00 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот»(рус тилида).
19.55 «Қалқон».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Меҳрибон ота-она». Мусиқий дастур.
21.30 «Акс-садо».
22.05 Алишер Навоий. «Лайли ва Мажнун». Видеофильм. 7-қисм.
22.40 «Уйғоқ кунлар». Кинокўрсатув.
22.55 «Ўзлигинг намоён қил». Телетанлов. Экранда — Навоий вилояти.
23.40 «Ахборот».
00.05 — 00.10 Ватан тимсоллари.

II
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Ёрилтош». Мультфтўплам.
18.35 «Ёввойи ҳайвонот олами».
19.05 «Онагинам».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Очун».
20.30 «Ахборот».
21.00 Шарқ эстрадаси.
21.10 «Фаришталар ғазаби». Телесериал.
22.00 «Даракчи».
22.10 Спорт қитъаси.
22.40 «Кундалик».
22.50 Оҳанглар ва эълонлар.
23.00 Кинонигоҳ.
00.30 — 00.35 Тунингиз хайрли бўлсин!

III
17.15 Янгиликлар.
*
Россия жамоат телевиденияси
6.30 — 8.00
* * *
17.20 — 20.40
*
20.40 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
*
Россия давлат телевиденияси
21.00 — 21.35
*
21.35 Эълонлар.
21.40 «Юлдузлар мангу ёнади».
22.05 «Моҳирлар моҳири...». Бадиий фильм.
23.40 «Тентек бўйлаб». Манзарали фильм.
23.55—00.15 «Ахборот (рус тилида).

IV
17.10 — 18.45 Туркия телевиденияси
*
18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Мультомоша».
19.05 «Сен ҳақингда ва сен учун».
19.20 «Солиқ ҳақида сабоқлар».
19.35 «Тасвир—98».
19.55, 21.45 — Эълонлар.
20.00 «Муҳаббат тарихи». Телесериал.
20.45 Мусиқий лавҳа.
20.50 «ТВ-IV» да немис тўлқини.
21.10 Мусиқий лавҳа.
21.15 Телефакт.
21.25 Хит-коллекция.
21.50 «Қувноқ кино».
23.20 — 23.30 Хайрли тун!

ЧОРШАНБА, 13

I
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Ўзлигинг намоён қил». Телетанлов. Экранда — Навоий вилояти.
9.10 «Келажагимиз ворислари».
9.25 Алишер Навоий. «Лайли ва Мажнун». Видеофильм. 7-қисм.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 «Томчи».
10.20 «Муҳаббатим куйлайман». Мусиқий дастур.
10.50 «Талаб ва таклиф».
11.15 «Рақс, рақс, рақс...»
11.30 «Акс-садо».
12.05 «Осон эмас бу майдон ичра». Адабий кўрсатув.
12.30 «Чемпион билан учрашув».
12.50 Кундузги сеанс. «Лалварлик овчи». Бадиий фильм.
14.10 — 14.30 «Маърифат маскани».
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Ўйин». Мультфильм.
18.20 «Ислоҳот одимлари».
18.40 «Ёшлик» студияси. «Умр йўллари».
19.05 «Озод ва обод юрт».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 21.50 — Эълонлар
19.30 «Ахборот»(рус тилида).
19.55 «Таълим-тарбия миллий дастури — амалда».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
21.20 Бир жуфт қўшиқ.
21.30 «Сиёсат оламида».
21.55 «Ватанни севмоқ иймондандир»...
22.20 «Отмағай тонг». Мусиқий дастур.
22.50 Алишер Навоий. «Лайли ва Мажнун». Видеофильм. 8-қисм.
23.25 «Ахборот».
23.50 **«Ёшлар» телеканали**
1. «Билим-ринг». Телебеллашув.
2. «Табассум кўчаларида».
3. «Севгим, севгилим».
01.30 — 01.35 Ватан тимсоллари.

II
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи»(рус тилида).
18.15 «Жаҳон халқлари эртаклари».
18.35 «XX аср жиноятлари». Телесериал.
19.05 «Дойче Велле» тақдим этади...
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот»(рус тилида).
19.55 «Хонадон».
20.15 «Сўз хусусида сўз».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Кулгига нима етсин».
21.20 «Фаришталар ғазаби». Телесериал.
22.10 «Даракчи»(рус тилида)
22.20 Оҳанглар ва эълонлар.
22.30 Экранда — детектив.
00.05 — 00.10 Тунингиз хайрли бўлсин!

III
16.35 Янгиликлар.
16.40 Болалар учун. «Эртакнамо чоршанба». Кинокўрсатув.
*
Россия жамоат телевиденияси
6.30 — 8.00
* * *
17.20 — 20.40
*
20.40 «Шоҳсупа сари йўл». Спорт дастури.
*
Россия давлат телевиденияси
21.00 — 21.30
*
21.30 Эълонлар.
21.35 Жесика Ленг «Мовий осмон» фильмида.
23.05 — 23.25 «Ахборот» (рус тилида).

IV
17.10 — 18.45 Туркия телевиденияси
*
18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Мультомоша».
19.05, 22.40 — Эълонлар.
19.10 «Морена Клара». Телесериал.
19.55 «Мусиқий дақиқалар».
20.00 «Спорт-лотто».
20.10 «Дунё ва болалар».
20.30 «Азизим».
20.55 «Автосалтанат».
21.05 «Ҳуқуқ ва бурч».
21.20 «Дурдаршан».
21.50 «Яхши кайфият».
22.45 Кинематограф.
00.05 — 00.15 Хайрли тун!

ПАЙШАНБА, 14

I
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 Эстрада тароналари.
9.10 «Устоз». Телеочерк.
9.25 Алишер Навоий. «Лайли ва Мажнун». Видеофильм. 8-қисм.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар
10.05 «Инсон ва замин». Тележурнал.
10.30 «Янги алифбони ўрганамиз».
11.00 «Мулоқот». Адабий кўрсатув.
11.20 «Спортчилар сулоласи».
11.40 «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
12.05 «Шарқ табобати».
12.20 «Алиса кўзгу орти ўлкасида». Мультфтўплам.
12.30 «Соз сеҳри». Мусиқий дастур.
12.50 Кундузги сеанс. «Икки соҳил». Бадиий фильм.
14.10 — 14.30 «Оламни асранг».
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 Болалар учун. «Табиат алифбоси».
18.30 «Тилга эътибор».
18.50 «Харита». Халқаро шарҳ.
19.05 «Ҳидоят сари».
19.25, 20.25, 20.55, 21.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот»(рус тилида).
19.50 «Юзма-юз».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Тўртинчи ҳокимият».
21.25 «Дил номалари». Мусиқий дастур.
22.00 «Оила». Тележурнал.
22.30 «Битик».
22.55 «Ахборот».
23.20 «Сомон йўли». Маърифий-дунёвий кўрсатувлар мажмуаси.
00.20 — 00.25 Ватан тимсоллари.

II
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Жажжи давра». Болалар учун концерт.
18.30 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
18.50 «Катта танаффус». Телеўйин.
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот»(рус тилида).
19.55 Бир жуфт қўшиқ.
20.05 «Табобат оламида».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Одобнома».
21.10 «Мусиқа теграсида».
21.30 «Даракчи».
21.40 «Олис ва яқин Ҳиндистон».
22.00 «Сир».
22.15 Оҳанглар ва эълонлар.
22.25 Оилавий экран.
23.55 — 24.00 Тунингиз хайрли бўлсин!

III
17.20 Янгиликлар.
*
Россия жамоат телевиденияси
6.30 — 8.00
* * *
17.20 — 20.40
*
20.40 «Моҳир».
*
Россия давлат телевиденияси
21.00 — 21.35
*
21.35 Эълонлар.
21.40 «Биз қандай дам оляпмиз?». Телекўрсатув.
22.00 «Тубанлик». Бадиий фильм (Хитой).
22.20 — 23.40 «Ахборот» (рус тилида).

IV
17.10 — 18.45 Туркия телевиденияси
*
18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Мультомоша».
19.05 «ТВ-ташриф».
19.25 «Минг бир маслаҳат».
19.35 «02» тўлқинида.
19.50 Клип.
19.55, 21.50 — Эълонлар.
20.00 «Муҳаббат тарихи». Телесериал.
20.45 «Дўстим ҳақида».
21.00 «Ракурс». Бадиий-публицистик кўрсатув.
21.30 «Ҳаммаси мода ҳақида».
21.55 «Киносалон».
23.15 — 23.25 Хайрли тун!

ЖУМА, 15

I
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Янграсин, шўх яллалар». Мусиқий дастур.
8.55 «Юзма-юз».
9.15 «Соғлом авлод учун».
9.30 «Бугуннинг ўйлари». Публицистик кўрсатув.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 Немис тили.
10.35 «Меҳр макони».
10.55 «Бола дунёни тебратар».
11.15 «Харита». Халқаро шарҳ.
11.30 «Халқ ижодиёти».
11.50 «Алиса кўзгу орти ўлкасида». Мультфтўплам.
12.05 «Ўтмишдан садолар».
12.30 Кундузги сеанс. «Ўйланиш». Бадиий фильм.
14.10 — 14.30 «Кетмас давлат берсин».
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Қўшиғим, жон қўшиғим».
18.40 «Чорраҳа».
19.00 «Ҳайрат». Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.00 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот»(рус тилида).
19.55 «Омонлик тилаймиз».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иқтисод алифбоси».
21.30 «Дилрабо дерлар сени». Мусиқий дастур.
22.05 Буюк васият. «Жалолиддин Хоразмшоҳ» телеспектакли ҳақида.
22.40 «Туркий қавмлар».
22.55 «Ахборот».
«Мунаввар дунё» дам олиш дастури:
23.20 «Азиз сиймолар». Раззоқ Ҳамроев.
23.40 Бадиий фильм.
01.00 — 01.05 Ватан тимсоллари.

II
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Бор экан-да, йўқ экан».
18.35 «XX асрнинг улуғ жумбоқлари». Телесериал.
19.05 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот»(рус тилида).
19.55 «Хуш келибсиз!».
20.15 «Нозик мўъжиза».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Яхши дам олинг».
21.15 «Фаришталар ғазаби». Телесериал.
22.05 «Даракчи».
22.15 «Тун».
22.35 Оҳанглар ва эълонлар.
22.45 Саргузашт фильмлар экрани.
23.25 Бокс. Бокс. Бокс.
23.45 Чет эл эстрадаси.
23.55 — 24.00 Тунингиз хайрли бўлсин!

III
16.50 Киноафиша.
16.55 Янгиликлар.
17.00 Болалар учун. «Бинафша».
*
Россия жамоат телевиденияси
6.30 — 8.00
* * *
17.20 — 20.40
*
20.40 «Мусиқа ҳамма учун». Мусиқий кўрсатув.
*
Россия давлат телевиденияси
21.00 — 21.30
*
21.30 Эълонлар.
21.35 «Таваллуд».
21.45 Оскар совриндорлари: «Табу» (1931 й). Бадиий фильм.
23.25—23.45 «Ахборот» (рус тилида).

IV
17.10 — 18.45 Туркия телевиденияси
*
18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Мультомоша».
19.05, 21.35 — Эълонлар.
19.10 «Морена Клара». Телесериал.
19.55 «Уй остонадан бошланади».
20.25 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
20.45 «Наволарда аён этсам».
21.05 «Дурдаршан».
21.40 Кинематограф.
23.00 Араб эстрадаси.
23.30 — 23.40 «Мунаввар тонг истаб...».

ШАНБА, 16

I
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 «Мусиқа бўстони». Телеальманах.
9.00 Тўлқин. «Қайнар хумча». Й. Охунбобоев номидаги Ёш томошабинлар театрининг спектакли.
9.55 «Бизни кутар нурли манзиллар».
10.35 «Шоҳруҳ» клуби.
10.55 «Жавоҳирлар бўстони». Адабий кўрсатув.
11.25 **«Ёшлар» телеканали.**
1. «Орзулар қанотида».
2. «Ёшлик баҳори».
3. «Шу Ватанга бордир менинг керагим».
12.30 «Телеолам».
12.50 «Зиёрат».
13.00 Кундузги сеанс. «Самурайлар байроғи». Бадиий фильм. 1-серия.
14.10 «Маънавият». Публицистик кўрсатув.
14.40 — 15.25 «Ўйла. Изла. Топ». Телебеллашув.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Кўзгу». Тележурнал.
18.20 «Мувозанат». Ахборот-таҳлилий кўрсатув.
18.40 «Бахтли воқеа».
19.25, 20.25, 20.55, 22.10 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот»(рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 Ўзбекистон янгиликлари (инглиз тилида).
20.15 «Жаҳон спорти».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Ўзбекистоннинг янги тарихи».
21.25 «Ҳамма кўриши шарт... эмас». Мусиқий дам олиш дастури.
22.15 «Чироғи ёниқ уй». Телетанлов.
22.45 «Ахборот».
«Тунги ёғду». Дам олиш дастури.
23.10 «Мусиқий саёҳат».
23.30 «Имкон чўққилари».
23.40 Диққат, премьера. «Мерос». Бадиий фильм. 3-серия.
00.25 — 00.30 Ватан тимсоллари.

II
7.55 Кўрсатувлар дастури.
8.00 «У ким? Бу нима?».
8.15 Дельмар. «Ғариблар». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли. 1-қисм. Бош ролларда — Сора Эшонтўраева, Наби Раҳимов.
9.20 «Мусиқа теграсида».
9.35 «Таянч».
9.55 Спорт қитъаси.
10.25 «Фидойилар». А. Тарковский. 3-қисм.
10.55 «Лавжой». Телесериал.
11.45 «ТВ ва театр».
12.05 Болалар экрани.
13.30 «Онагинам».
13.50 «Нью-Йорк». Телесериал.
14.40 «Ғазал соғинчи».
15.00 «Сансет Бичнинг муҳаббати ва сирлари». Телесериал.
15.50 Бокс. Бокс. Бокс.
16.10 «Хонадонингизга осойишталик тилаймиз».
16.40 Бир жуфт қўшиқ.
16.55 «Санта-Барбара». Телесериал.
17.40 «Ёрилтош». Мультфтўплам.
*
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Боланинг тили».
18.30 Спорт қитъаси.
19.00 «Янги ой чиққан кеча».
19.15 «Қонун ҳимоясида».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар
19.30 «Ахборот»(рус тилида).
19.55 «Бизнес-академия».
20.15 «Гулдаста».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Кўнгил кўнгилга пайванд».
21.30 «Энг синчков томошабин соврини учун». Танлов якунлари.
22.10 «Даллас». Телесериал.
22.55 «Даракчи».
23.05 Оҳанглар ва эълонлар.
23.15 Кинонигоҳ.
00.50 — 00.55 Тунингиз хайрли бўлсин!

III
16.15 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
16.20 «Дашту далаларда». Публицистик кўрсатув.
*
Россия жамоат телевиденияси
16.50 — 23.40
*
23.40 Эълонлар.
23.45 — 23.55 «Тошкент — эски шаҳар». Телефильм.

IV
10.00 «Спектаклдан сўнг».
10.25 Эълонлар.
10.30 «Шанба эртаги».
11.40 — 12.10 «Кросс-Роудс» кафесига хуш келибсиз!».
(«Америкага бир назар» кўрсатувига илова: инглиз тили ҳамма учун).
***
17.10 — 18.45 Туркия телевиденияси
*
18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Мультомоша».
19.05 Авторейд.
19.15 «Далил ва шарҳ».
19.30 «Рақслар қанотида».
19.55, 21.50 — Эълонлар.
20.00 «Муҳаббат тарихи». Телесериал.
20.45 «Ассалом, Франция!».
21.10 «Осиё монитори».
21.30 Хит-коллекция.
21.55 Киносалон.
23.25 Спорт-марказ.
00.05 — 00.15 Хайрли тун!

ЯКШАНБА, 17

I
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ёшлар» телеканали.
1. «Ватанимга хизмат қиламан».
2. «Сочининг савдоси тушди».
3. «Эстрада ва ёшлар».
4. «Муҳаббат дарси».
12.30 «Маҳалламиз болалари». Телемусобақа.
13.15 «Санъат олами».
13.35 «Ҳамма кўриши шарт... эмас». Мусиқий дам олиш дастури.
14.20 — 15.30 «Самурайлар байроғи». Бадиий фильм. 2-серия.
* * *
16.55 Кўрсатувлар тартиби.
17.00 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Пахтакор» (Тошкент) — «Дўстлик» (Тошкент вилояти). Танаффус пайтида «Мультолам».
18.50 «Омад юлдузи». Телевизион ўйин.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 — Эълонлар.
19.30 «Панорама»(рус тилида).
20.00 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув.
20.30 «Ҳафтанома».
21.05 «Якшанба оқшомида». Дам олиш дастури.
21.45 Телевизион миниатюралар театри.
22.25 **Спорт дастури:**
1. Спорт, спорт, спорт.
2. Футбол тарихи.
3. Футбол майдонларида.
«Аср мўъжизаси» кинодастури:
23.25 Кино янгиликлари.
23.40 Ўзбек киноси ижодкорлари.
24.00 «Махфий дипломатия». Бадиий фильм. 7-серия.
01.00 — 01.05 Ватан тимсоллари.

II
7.55 Кўрсатувлар дастури.
8.00 «Бугуннинг боласи».
8.20 Дельмар. «Ғариблар». Спектакль. 2-қисм.
9.20 «Гулдаста». Мусиқий дастур.
9.35 Саргузашт фильмлар экрани.
10.15 «Дойче Велле» тақдим этади.
10.35 «Лавжой». Телесериал.
11.25 «Энг синчков томошабин соврини учун». Танлов якунлари.
12.05 Мультфильм.
12.15 «Кулгига нима етсин».
12.35 «Нозик мўъжиза».
12.45 Болалар экрани.
«ЯКШАНБАДА ЯХШИ ДАМ» ДАСТУРИ.
14.10 Кўрсатувлар дастури.
14.15 «Нью-Йорк». Телесериал.
15.05 Жаҳон халқлари эстрадаси.
15.25 «Сансет Бичнинг муҳаббати ва сирлари». Телесериал.
16.05 «Ванесса Мэй мўъжизаси».
16.30 Экранда — премьера. «Жосуслар». Ҳужжатли сериал.
16.55 «Ёрилтош». Мультфтўплам.
17.15 «Санта-Барбара». Телесериал.
*
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Сувости дунёсига саёҳат».
18.40 «Бўш ўтирма».
19.00 «Нафосат».
19.10 Келгуси ҳафтада.
19.55, 21.00 — Эълонлар
19.30 «Панорама»(рус тилида).
20.00 «Жараён».
20.15 Оҳанглар ва эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.05 «Даллас». Телесериал.
21.55 «Даракчи».
22.05 Миллионлар ўйини.
22.25 «Изҳор».
22.45 Якшанба кинозали.
00.25 — 00.30 Тунингиз хайрли бўлсин!

III
16.10 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
16.15 «Цирк, цирк, цирк».
*
Россия жамоат телевиденияси
16.45 — 23.50
*
23.50 Эълонлар.
23.55 — 00.20 «Панорама» (рус тилида).

IV
9.00 «Хайрли тонг!».
9.30 «Парле ву франсэ?».
9.55 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
11.35 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
11.45 Клип.
11.55 Эълонлар.
12.00 Киносалон.
14.00 «Ракурс». Бадиий-публицистик кўрсатув.
14.30 «Жонли сайёра».
14.50 Клип.
15.00 Кундузги сеанс.
16.40 Клип.
16.50 — 17.10 «Сенинг вақтинг».
*
17.10 — 18.45 Туркия телевиденияси
*
18.45 «Мультомоша».
19.00, 21.50 — Эълонлар.
19.05 «Кобра». Телесериал.
19.45 «Бугунги кун мавзуси».
20.00 Клип.
20.10 «Хайрли оқшом!».
20.40 «Мусиқий Олимп».
21.00 Иштирок этувчилар.
21.20 Жаҳон киноси янгиликлари.
21.55 Киносалон.
23.55 «Буржлар башорати».
01.00 — 01.10 Хайрли тун!

Газетхон илҳоми

ОНАЖОН

Қалбимга ғам, қайғу соя солганда,
Ҳижронлар кўксимдан паноҳ олганда,
Нажот излай-излай кўзларим гирён,
Сизни соғинаман, азиз онажон!
Оқшомлар бошимга ўрар рўмолин,
Осмон пештоқида ой ҳам жилоли,
Ўтар кунларимнинг бесамар они,
Сизни соғинаман, азиз онажон!

БАҲОР

Баҳор келди, чекинди ғамлар,
Юртимизда осуда дамлар,
Учиб келди қалдирғочларим,
Ўсма қўяр қорасочларим.

Осмон тўкди севинчдан ёшин,
Қўзиқорин кўтарди бошин,
Далаларнинг бағрида яшнаб
Момоқаймоқ кўзларин очди.

Бойчечаклар тақди ойбалдоқ,
Қизил шоҳи кийди қизғалдоқ,
Тоғ бошидан тушар шалола,
Чор атрофда кулар гуллола.

Ҳар томонда куртагу ғунча,
Ўзбекистон, сулувсан мунча,
Тикиламан кўзларим ёниб
Жамолингга тўйиб қонгунча.

Одина САМИЕВА.

МАЙДОНДА ЯНА ҲАВАСЧИЛАР

«Ҳавас» теннис турнири бошланди

Ҳар галгидек пойтахтнинг «Динамо» ўйингоҳи яна ҳавасчилар ихтиёрига берилган. Бу ерда байрамона кайфият ҳукм сурмоқда. Қарийб юз нафар теннисчи саккиз гуруҳга бўлиниб, 7 май куни ўзаро дастлабки учрашувларда куч синашдилар.

Уларнинг професионалларга хос ҳаракати мухлислар олқишига сазовор бўлди. Хусусан, бултурги мусобақа ғолиби, республика соғлиқни сақлаш вазири Ш.Каримовнинг гуруҳ ғолиби бўлиши, унинг бу сафар ҳам ғолибликка даъвогар эканини кўрсатди. Шунингдек, Наманган вилоят ҳокимнинг биринчи ўринбосари Ф.Турсунов билан «Агромашсервис» бошлиғи М.Усмонов, соғлиқни сақлаш вазирининг биринчи ўринбосари Р.Султонов билан Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш Бош бошқармаси бошлиғининг муовини А.Қосимов, энергетика ва электрлаштириш вазири В.Отаев билан «Ўзгидроэнергострой» ҳуқуқшуноси Х.Икромов ва бошқалар саралаш учрашувларини муваффақиятли ўтказиб, курашни давом эттирадиган бўлиб туришибди. Мусобақанинг иккинчи кунида теннисчилар сафига Қорақалпоғистон Республикаси вазирлар Кенгаши раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимлари қўшилишди. Улар ўртасидаги баҳслар ҳам қизғин ва муросасиз бўлиши кутилмоқда. Жумладан, Наманган вилояти ҳокими Т.Жабборов, Тошкент шаҳар ҳокими К.Тўлаганов, Республика Бош вазири ўринбосари М.Усмоновлар совринли ўринларга даъвогарлик қилишлари мумкин. Бир сўз билан айтганда «Ҳавас» кубоги учун мусобақа мухлисларда катта қизиқиш уйғотмоқда. Ғолибларга эса алоҳида мукофотлар аталган. Жумладан, «Ғалабага бўлган иродаси учун», «Мухлислар меҳрини қозонгани учун», «Саранжом-саришта жомоа», «Чиройли ва техник ўйини учун», «Энг адолатли ўйинчига» совринлари, «Тараққиёт» кубоги каби рағбатлантирувчи совғалар бор. Хуллас, мусобақанинг ўзига хос теннис сайлига айланаётгани эътиборга лойиқдир.

Ҳайдар НОСИРОВ

АСКАРИНГМАН, СЕВИМЛИ ВАТАН

Ўзбекистон қуёшли ўлкам,
Водийларда ўтган ёшлигим.
Баҳори ҳам оромбахш, кўркам,
Шу ўлкага боғланган дилим.

Пахтазори бепоён, гўзал,
Қалбдан арзир бағишласанг жон.
Тошкент шаҳри ҳаммадан афзал,
Ҳар кўчада гулзор, хиёбон.

Вулқон каби отилар кўкка,
Осмонўпар зангори фонтан.
Ҳусну-чирой ўспиринликка,
Аскарингман, севимли Ватан.

Сиддиқхўжа ШОШИЙ

Кулги бекати

СИЁСИЙ ХАНДАЛАР

Пушкин Сталиннинг қабулида.

— Хў-ўш, нимадан шикоятингиз бор, ўртоқ Пушкин?

— Яшашга жойим йўқ, ўртоқ Сталин.

Сталин телефон рақамини терди:

— Алло, Моссовет? Ўртоқ Бобровников? Менинг олдимда ўртоқ Пушкин ўтирибди. Қандай қилиб бўлмасин, эртага унга яхши квартира ажратилсин!

— Хў-ўп, яна нима дейсиз, ўртоқ Пушкин?

— Менинг асарларимни чоп этишмаяпти, ўртоқ Сталин.

Сталин яна қўнғироқ қилди:

— Ёзувчилар уюшмасими? Ўртоқ Фадеев? Менинг олдимда Пушкин ўтирибди. Қандай қилиб бўлмасин эртага унинг асарлари кўп нусхада чоп этилсин!

Пушкин Сталинга миннатдорчилик билдириб чиқиб кетди. У чиқиб кетиши билан Сталин яна телефонни кўтариб деди:

— Алло, ўртоқ Дантес! Тайёрмисиз? Ҳозиргина ўртоқ Пушкин менинг олдимдан чиқиб кетди...

* * *

— Нима учун спорт саройи доим ёпиқ?

— У ерда Хрушчев машқ қилмоқда.

— Спортнинг қайси тури билан?

— Югуриш бўйича.

— Нима учун?

— Американи қувиб етиб, ундан ўзиш учун.

* * *

Сталин завод ишчилари олдида нутқ сўзламоқда:

— Мен ишчилар синфининг ишлари учун охирги қонимгача томчима-томчи топширишга тайёрман!

Йиғилганлар орасидан кимдир бир парча қоғозга қуйидагиларни ёзиб ишчи раёсатига чиқарди:

«Қадрли Иосиф Виссарионович! Кутишнинг нима ҳожати бор — ҳамма қонингизни бирдан бериб қўя қолинг!»

* * *

«ВКП(б) Бош котиби ўртоқ И. В. Сталинга И. Н. Рабиновичдан

АРИЗА

Мени ўз аризамга биноан қатағон қилишингизни сўрайман.

Рабинович И. Н.
Москва.
15.05.1937 йил.»

* * *

Леонид Ильич Москвада матбуот конференцияси ўтказмоқда. Савол-жавоб, савол-жавоб.

— Хў-ўп, — деди конференцияни олиб борувчи, — бошқа саволлар йўқ. Конференцияни якунласак бўлади.

— Қанақасига? — ажабланди Брежнев. — Тўхтанглар, ахир менда яна иккита тайёрланган жавоб қолаяпти-ку, ўшанга яна иккита савол берилсин.

Шухрат АЛИМАТОВ тайёрлади.

Қилмиш-қидирмиш

ОҒУ СЎҚМОҚЛАРИДА АДАШГАН АЁЛ

Ҳаётда ҳар бир киши ўз ўрнини топиши учун доимо бир марта таваккал қилади дейди. Башарти омад кулиб боқсаю иши ўнгидан келса, бир умр роҳат-фароғатда яшайман деб хом хаёл сурувчи кимсалар ҳам борки, [illegible]

Валентина Петренконинг аёл боши билан таваккалчилик [illegible]

Шу йил 18 апрелда Самарқанд темир йўл станциясига келиб тўхтаган 298-«Андижон-Самара» поезди назорат тариқасида текшириб кўрилганда йўловчилардан бирининг бежо ҳаракатлари милиция ходимларида шубҳа уйғотди. Ўзини Тожикистон Республикаси Қайроққум шаҳрида яшовчи Валентина Петренко деб таништирган фуқаронинг [illegible] 1 килограмм 689 грамм [illegible] 189,5 грамм героин [illegible]

[illegible] файли юзлаб кишиларни заҳарлайдиган, турмушини кулфатга ботирадиган оғу ушлаб қолинди. Нафс илинжида оғу сўқмоқларида адашиб юрган Валентина Петренкога нисбатан эса жиноий иш қўзғатилиб, тергов олиб борилмоқда.

Т. ХАЙИТОВ,
Самарқанд темир йўл станцияси тармоқ ички ишлар бўлими бошлиғи, милиция подполковниги.
З. ТЎРАҚУЛОВ,
«Адолат»нинг ўз мухбири.

ТЕМИР УЙЛИК БЎЛДИ

Орзуга айб йўқ. Инсон боласи борки ёшлигидан уй қуриб, яхши яшашни ният қилади. Ҳа, ҳар кимнинг ўз гўшасида бахтиёр яшаб умргузаронлик қилишига не етсин. Аммо, Сирдарё вилоятининг Ховос қўрғонида яшовчи Зафар Ҳасанов бундай ниятга ўғирланган тахталар эвазига етишмоқчи бўлиб, панд еди.

Воқеа шундай бўлди: Ховос темир йўл бекатига Самарқанддан келган вагондан ёғоч кам чиққач, ички ишлар ходимлари уни ўғирлаган кишини қидиришга тушдилар ва калаванинг учи Зафар Ҳасановга келиб тақалди. Кўп ўтмай бир йўла тўққиз дона тахтани ўмариб қолган хомхаёл қўлга тушди. Энди Зафар бир йўла темир уйга эга бўлди. Бироқ у бу уйда вақтинчалик яшайди. Сўнгра ҳалол меҳнати билан топган пулига ёғоч сотиб олиб, уй қуриб олса бўлади.

«Ховос» бекати ТИИБ ходимлари мазкур соҳада ҳозир тергов ишларини олиб боришмоқда.

ҲАҚБЕРДИЕВА ҲАҚ БЕРМАБДИ

«Самарқанд» шохбекати тармоқ ички ишлар бўлимига Самарқанд шаҳри божхона бошқармаси томонидан Булунғур туманида яшовчи Ҳақбердиевага нисбатан Ўзбекистон Республикаси ЖКсининг 182-модда 2-қисми билан қўзғатилган 503 -сонли жиноят иши келди.

Унда ушбу аёлнинг «Волгоград-Тошкент» поездида Чоржўй шаҳридан умумий нархи 87 минг 960 сўм бўлган 30 минг дона гугурт ва 108 қути «Тайд» порошогини божхона тўғрисидаги қонунларни бузган ҳолда деклорациясиз олиб келишга уринган вақтда «Самарқанд» бекатида ушланганлиги баён этилган эди.

Бу тадбиркор аёл устоамонлик қилиб қонуний тўловларни ҳам тўламасдан ўз маҳсулотларини олиб келишга уринган. Шу боис, Ҳақбердиеванинг ҳақ тўламаганлиги юзасидан тергов ишларини Самарқанд ТИИБ ходимлари олиб боришмоқда.

Шуҳрат РЎЗИЕВ
Транспорт Ички ишлар бошқармаси катта нозири, милиция катта лейтенанти.

«Адолат»га жавоб берадилар

«БОБОХОНГА БОҚМАГАН ДУНЁ»

(«Адолат» газетаси, 1998 йил 24 апрель, № 16.)

Хусусий тадбиркорлик ва кичик бизнесни қўллаб-қувватлаш фонди (Бизнес-Фонд)нинг Марказий Маҳкамаси «Адолат» газетасида чоп этилган «Бобохонга боқмаган дунё» ёки тадбиркор нега сарсон-саргардон бўлмоқда?» сарлавҳали мақоласини ўрганиб чиқиб, қуйидагиларни маълум қилади:

— «Элбек» хусусий корхонаси раҳбари Б. Хакимов 1996 йил мартида фирма фаолиятини ривожлантириш ва ишлаб чиқарилган маҳсулотларини ташиш мақсадида машина сотиб олиш учун «Бизнес-Фонд»дан имтиёзли кредит сўраб мурожаат қилган. «Бизнес-Фонд» Бошқаруви ўзининг 1996 йил 7 июндаги 22-сонли қарори билан лойиҳа бўйича лозим бўлган автомашиналарни Россия Федерациясидан сотиб олиниши кераклигини ҳисобга олган ҳолда, конвертация масаласи ҳал қилингандан кейин «Элбек» хусусий фирмасига 3 йилга 2,216 миллион сўм кредит ажратиш ҳақида қарор қабул қилган ва тадбиркорга етказган. Лекин тадбиркор конвертация масаласини ҳал қила олмасдан, 1996 йилнинг ноябрида «Бизнес-Фонд»га автомобилларни Ўзбекистон ҳудудидан сотиб олиш бўйича шартномалар тақдим этди.

Ушбу даврга келиб «Бизнес-Фонд» кредит ресурсларининг танқислиги туфайли Бошқарув қарорини бажаришнинг иложи бўлмади. Бу ҳолат узоқ вақт давом этганлиги учун «Бизнес-Фонд» 1997 йилнинг февраль ойидан бошлаб тадбиркорлар томонидан тақдим этилаётган лойиҳаларни қабул қилишни вақтинча тўхтатишга мажбур бўлди.

Фақатгина 1997 йилнинг май ойига келиб «Бизнес-Фонд»нинг молиявий аҳволи бирмунча яхшилангач инвестицион лойиҳаларни қайта кўриб чиқиш бошланди.

Ўтган давр ичида корхонанинг молиявий аҳволи ўзгариши ёки унинг тижорат банкидан қарз олган бўлиши мумкинлиги ҳамда нарх-навонинг ўсиши натижаси аввал ажратилиши режалаштирилган кредит лойиҳаларини амалга ошириш учун бошқалар қаторида «Элбек» фирмасининг ҳам аҳволи ўрганилди.

Тақдим этилган лойиҳа тегишли тартибда таҳлил қилиниб, корхона баланси ўрганиб чиқилганида барча ҳужжатлар талаб даражасида эмаслиги аниқланди. Шундан сўнг малакали мутахассислар иштирокида фирма фаолияти жойига бориб ўрганиб чиқилди.

Ўтказилган текширишлар натижаси шуни кўрсатдики, фирма шу даврга қадар тош майдалаш, мармар увоғи тайёрлаш, оҳак пишириш билан умуман шуғулланмаган.

Оҳак пишириш, мармар увоғини тайёрлаш бўйича ускуналар тўлиғича ўрнатилмаган. Завод ташландиқ ҳолатда бўлиб, транспорт қатнови йўлини сув ювиб кетган. Корхонага техника у ёқда турсин, ҳатто одам бориши учун ҳам йўл йўқ.

Заводни ишлатиб юбориш ва корхонага техника бориши учун имконият яратиш борасида фирма раҳбарида аниқ режалар йўқлиги маълум бўлди. Шунингдек, бир қанча ҳужжатлар қайтадан тўғриланганлиги кўрсатилди. Айрим ҳужжатлар эса қалбакилаштирилганлиги аниқланди. Яъни, корхонага берилган банк маълумотномаси қалбакилаштирилган, экология қўмитасидан берилган маълумотнома ҳам қалбакилаштирилган.

Молиявий хўжалик фаолиятини кўрсатувчи корхона балансида 605,0 минг сўмлик ускуналар асосий восита сифатида киритилган бўлиб, корхонани жойида бориб кўрилганда мулкка эгалик қилувчи ҳеч қанақа ҳужжат йўқлиги аниқланди ҳамда ушбу асосий воситалар носоз ва кўпгина ишчи қисмлари йўқлиги маълум бўлди. Бу ҳол «ДТ-75» ва «Т-4» тракторларида намоён бўлиб, улар умуман ишга яроқсизлиги аниқланди. Корхонага берилган мулкка эгалик ҳуқуқини берувчи Давлат ордери қайси корхонага берилганлиги аниқ эмас. Корхона раҳбари «мен ушбу заводни «Сурхон» кичик корхонасини хусусийлаштириб олганман» деб айтгани ҳолда Сурхондарё вилоят Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш бошқармаси томонидан чиқарилган буйруқда мулк баҳоланган, лекин ушбу мулкни ўзи қурган деб кўрсатилган. Натижада Б. Хакимов ушбу мулк учун фақат 1 фоиз миқдорида давлат божи тўлаган холос, бошқа бирон корхонага пул тўламаган.

Фирмага юқорида кўрсатилган сабабларни инобатга олган ҳолда транспорт сотиб олиш учун маблағ ажратиш «Бизнес-Фонд»нинг Марказий Маҳкамаси томонидан асоссиз деб топилди.

Г. ЮСУПОВА,
Хусусий тадбиркорлик ва кичик бизнесни қўллаб-қувватлаш фонди — «Бизнес-Фонд» бошқаруви раисининг биринчи ўринбосари.

Ал қасосу минал ҳақ

НОМУС ЎҒРИЛАРИ

1997 йилнинг 13 май куни 15 ёшли Карима (келажагини ўйлаб унинг исмини ўзгартирдик) исмли қизча қўшни қишлоқда истиқомат қилаётган холасининг уйига йўл олади. Кўчадан ўтиб бораётганида дўкон олдида спиртли ичимлик ичиб, гап сотиб турган, ҳеч қаерда ишламайдиган ғирт бекорчилар — Мусурмон билан Турғунбой йўловчи қизга гап ота бошлайди. Карима уларга парво қилмай, йўлида давом этаверади. Йигитлар унинг орқасидан эргашиб, қишлоқнинг овлоқ чеккасига — боғга келади. Шу ерда улар қизни зўрлаб номусига тегадилар...

Шу дақиқада бу ердан ўтиб кетаётган Турғун деган йигит ҳам пайтдан фойдаланиб қизнинг сумкасидаги кийимлари ва 7850 сўм миқдоридаги пулларини ўғирлаб, талончилик содир этади.

Норасида қизнинг додфарёдини эшитган боғ қоровули Толиб воқеадан хабар топади. Толиб Мусурмонни муросага чақирмоқчи бўлиб турганида велосипедда шу қишлоқлик Хусниддин ўтиб қолади. Жаҳолат ботқоғига ботган Мусурмон икки йигитнинг кўз ўнгида яна қизга тан жароҳати етказиб, номусига тегмоқчи бўлади. Шундан сўнг Мусурмон қизнинг бошига бир мушт тушириб, уни Толиб билан Хусниддинга қолдириб кетишга «мажбур» бўлади.

«Ёрдам»га келган боғ қоровули Толиб ва шу қишлоқлик ҳеч қаерда ишламайдиган бекорчи Хусниддинлар ҳам маънан юз тубан ботқоққа ботган кимсалар эди. Толиб ва Хусниддинлар ҳам ўзаро жиноий тил бириктириб, шаҳвоний майлга эрк беради. Қизни уриб, қўрқитиб, мажбурлаб мақсадига эришадилар...

Суд номус ўғрилари устидан адолатли ҳукм чиқарди. Судланувчилар Мусурмон Холмуродов икки фарзанднинг отаси бўлишига қарамай вояга етмаган ёшгина қизнинг номусига тажовуз қилганига ҳайрон қоласан, киши. Суд М. Холмуродовни ўн тўрт йилга, Турғун Муҳаммадиевни 15 йилга, Толиб Раҳмонов ва Хусниддин Дўстовларни ўн уч йилданга озодликдан маҳрум этди. Маънавий тубан кетган бу кимсалар жазони қаттиқ тартибли колонияларда ўтайди.

Ҳа, жиноят жазосиз қолмайди. Тўрт нафар номус ўғрилари панжара ортида, тегишли жазога маҳкумдирлар. Кариманинг аччиқ кўзёшларининг уволи шундай пасткашларга қарғиш бўлиб ёғилса, ажабмас.

Гулдек маъсум, ҳали балоғат ёшига етмаган қизнинг айби нима? Унинг бошига тушган бундай мудҳиш воқеанинг айбдорлари чи? Энг ачинарлиси, бегуноҳ бир инсон тақдирига қора доғ тушди. Орамизда ҳали ҳамон шундай тубан, разил инсонлар борлигига ачинасан, киши.

Даврон АШУРОВ,
судья.
Азамат СУЮНОВ,
журналист.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 1998 йил 5 майдан бошлаб ҳисоб ва божхона тўловлари учун 1 АҚШ долларининг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:

1 АҚШ доллари — 86 сўм 14 тийин.

Диққат: янгилик

ФАРЗАНДИНГИЗ УЧУН ДАРСЛИК СОТИБ ОЛДИНГИЗМИ?

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Узлуксиз таълим тизимини дарсликлар ва ўқув адабиётлари билан таъминлашни такомиллаштириш тўғрисида»ги қарорига мувофиқ шу йил 1 сентябрдан бошлаб умумтаълим мактаблари, академик лицейлар, касб-ҳунар коллежлари ўқувчиларни дарслик билан таъминлашнинг пуллик шакли жорий этилади.

Айни пайтда 1-синф ўқувчилари, меҳрибонлик уйлари, ногирон болалар учун ихтисослаштирилган мактаб-интернатлар тарбияланувчилари дарсликлар билан тўлалигича бепул таъминланади.

1998-99 ўқув йили учун дарсликларни сотишни ташкил этиш бўйича вазирликда махсус ишчи гуруҳ тузилди. У савдо тармоғига, жумладан, республикамизнинг барча шаҳар ва туманларидаги китоб дўконларига дарслик ва ўқув қўлланмаларини етказиб бериш масаласи билан шуғулланмоқда. Шу билан бирга, ишчи гуруҳ томонидан эҳтиёжманд оилалар фарзандларини ҳам китоблар билан таъминлаш борасида талай ишлар қилинмоқда.

— Бу масалада ҳомийлар, корхоналар, турли жамғармалар, хайрия ташкилотлари ва фуқаролар ёрдамига умид боғлаяпмиз, — дейди Халқ таълими вазири ўринбосари Муртазо Султонов. — Шу мақсадда ЖСБ Меҳнат бўлимида 20204000010104400 1 ҳисоб рақами очилди (Банк коди 00423). Вазирлигимизнинг «Таълимтаъминот» бош бошқармаси бу ҳисоб рақамига биринчилардан бўлиб 1 миллион сўм пул ўтказди. «Ариана плюс» фирмаси ҳам бу ташаббусга қўшилиб, шунча миқдорда маблағ ҳадя қилди. Фурсатдан фойдаланиб, барча саховатпарвар кишиларни бу хайрли ишга ўз ҳиссаларини қўшишга чақираман.

Шубҳасиз, таълим тизимидаги бундай янгилик, аввалламбор бозор иқтисоди талаблари остида юзага келди. Иккинчидан, дарслик билан таъминлашнинг пуллик шакли ўқувчининг китобга бўлган муносабатини ўзгартиришга, ота-оналарнинг талабчанлигини оширишга, қолаверса, дарсликларнинг матбаа сифатини янада яхшилашга қаратилгандир. Сир эмаски, ўқувчилар орасида дарсликка эҳтиётсизлик билан муносабатда бўлиш ҳоллари учрайди. Эндиликда ҳаммамиз китобнинг нафақат маънавий, балки моддий бойлик эканига ҳам амин бўлаяпмиз.

Хуллас, муҳтарам ота-оналар, фарзандларингиз учун дарслик сотиб олишга кечикманг.

Мунажжимлар башорати

(11—17 май)

ҚЎЙ (21 март — 20 апрель)
Ушбу ҳафтанинг энг муваффақиятли кунлари душанба ва жумадир. Чоршанба куни саломатлигингиз ёмонлашуви кутилаяпти. Пайшанба куни юлдузлар севган кишингиз висолидан баҳраманд бўлишингизни ваъда қилмоқда. Шанба куни уй юмушлари билан машғул бўлишни маслаҳат берамиз.

СИГИР (21 апрель — 21 май)
Ҳафтанинг бошида кутилмаган янгиликдан хабар топасиз. Чоршанба куни алданиб қолишдан эҳтиёт бўлинг. Ҳафтанинг иккинчи ярмида ижод билан машғул бўлишингиз руҳингиз кўтариб юборади. Дам олиш кунлари кўнгилли ўтади.

ЭГИЗАКЛАР (22 май — 21 июнь)
Сешанба куни сиз тақдирига бефарқ бўлмаган инсон ҳақида илиқ сўзларни эшитасиз. Пайшанба куни оилангизга керакли нарсани сотиб олишингиз кутилмоқда. Жума куни саломатлигингиз безовта қилиши мумкин. Дам олиш кунлари дўстлар билан мулоқот кайфиятингизни кўтариб юборади.

ҚИСҚИЧБАҚА (22 июнь — 23 июль)
Чоршанба куни молиявий ютуққа эришасиз. Пайшанба куни ҳаётингизни ўзгартириб кўришга уринманг, барибир бирор нарсага эриша олмайсиз. Шанба кунги керакли одам билан учрашув сизга янги куч-қувват бағишлайди.

АРСЛОН (24 июль — 23 август)
Ҳафтанинг бошида соғлиғингиз билан боғлиқ кичик кўнгилсизликлар юзага келиш эҳтимоли бор. Пайшанба куни ажойиб саргузашт кутилмоқда. Шанба куни эса яқин кишиларингиз билан жанжал чиқиши мумкин. Якшанба куни спорт билан шуғулланишни маслаҳат берамиз.

БОШОҚ (24 август — 23 сентябрь)
Ҳафтанинг бошида ҳушёр бўлинг: сизни алдашмоқчи. Чоршанба куни даромад ишлаб олишингиз мумкин. Ушбу ҳафта давомида юлдузлар башоратидан келиб чиққан ҳолда асабингизни эҳтиёт қилишни маслаҳат берамиз. Сешанбадан шанбагача келишмовчилик дамларидир.

ТАРОЗИ (24 сентябрь — 23 октябрь)
Душанба — омадсиз кун. Чоршанба кунги хушхабар кайфиятингизни кўтариб юборади. Жума куни ҳамёнингизга пул тушади. Дам олиш кунларини дўстлар даврасида ўтказганингиз маъқул.

ЧАЁН (24 октябрь — 22 ноябрь)
Ушбу ҳафтада ишларингиз гоҳ юришади, гоҳ юришмайди. Ёқимли давмлар ва жанжаллар, ижодий ютуқлар, яқин қариндошингиз бетоблигидан қайғуришлар... Дам олиш кунлари яхшилаб ухлаб олиб, уй юмушлари билан шуғулланишни тавсия қиламиз.

ЁЙ (23 ноябрь — 21 декабрь)
Душанба куни манфаатли битимни имзолайсиз. Ҳафтанинг ўртасида кутилаётган келишмовчиликлар, муносабатларни ойдинлаштиришлар кайфиятингизга ўз таъсирини кўрсатади. Якшанба куни яқин кишингиз билан мулоқот яна руҳингизни кўтариб юборади.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22 декабрь — 20 январь)
Сешанба куни қувончли хабарлардан баҳраманд бўласиз. Чоршанба куни сизни ғийбат қилишлари мумкин. Ҳушёр бўлинг. Қачондан бери орзу қилаётган харидни жума куни қиласиз. Якшанба куни севгилингиз билан учрашув узоқ вақт ёдингизда қолади.

ҚОВҒА (21 январь — 19 февраль)
Сешанба ишбилармонлик учрашувлари ва музокаралар олиб бориш учун қулай кундир. Чоршанба куни эса омад сиздан вақтинча юз ўгиради. Дам олиш кунлари яқин кишиларингизга кўмак берсангиз, вақтингиз кўнгилдагидек ўтади.

БАЛИҚ (20 февраль — 20 март)
Душанба куни унча кўнгилли бўлмаган янгиликлардан хабар топасиз. Сешанба куни маошингизнинг ошиши сизни мамнун этади. Жума куни яқин кишингиз ҳаяжонланишингизга сабабчи бўлиши мумкин. Сизга катта манфаат келтирувчи ишда иштирок этишни шанба куни тавсия этамиз.

Адолат

Муассис: Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши ва «Адолат» газетаси ижодий жамоаси.

ҲОМИЙ: Ўзбекистон Республикаси «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик жамияти.

Бош муҳаррир: Тўхтамурод ТОШЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ: Турғунпўлат ДАМИНОВ, Абдували ҒУЛОММАҲМУДОВ, Улуғбек ДОНИЁРОВ, Нажмиддин КОМИЛОВ, Ҳалим БОБОЕВ, Анвар ЖЎРАБОЕВ, Акмал ҚОСИМОВ, Тўхтамурод ЖЎРАЕВ, Рустам АҲМАДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Акбархўжа РАҲИМОВ, Равшан ҲАЙДАРОВ, Рустам ҚОСИМОВ.

Мулоқот учун телефонлар:
Қабулхона — 133-41-89.
Котибият — 136-55-64.
Эълонлар бўлими: 136-55-96.
Навбатчи — Ҳикматуллоҳ ҚОДИРОВ.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 140.
Буюртма Г— 043, ҳажми—2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди.

Мақолада келтирилган факт ва рақамлар учун фақат муаллифлар жавоб берадилар.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.
Босишга топшириш вақти — 21.00.
Босишга топширилди 22.00.

МАНЗИЛИМИЗ: 700047, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси-32.